

Українська Православна Церква в Канаді

Посібний Довідник

Росту Парафії

«Ійдіть же навчайте всі народи...»

о. Андрій Ярмусь

Права копій надаються Канцелярією Місій і Освіти

Української Православної Церкви в Канаді

Вінніпег, Манітоба, Канада

2003

Видання і використання цього “Посібного Довідника Росту Парафії” здійснене з благословення Його Блаженства Митрополита Василя, Архiepіскопа Вінніпегу, Первоієрарха Української Православної Церкви в Канаді

Переклад зробила Ірина Цибух

Передмова

У липні 2000 року на 20-му Соборі Української Православної Церкви в Канаді було прийняте рішення про створення довідника на допомогу нашим парафіям, щоб могли привернути нових членів до їх громад. Як виконання цього рішення ми вперше публікуємо цей документ – перший в УПЦК «Посібний довідник росту парафії».

Перші три розділи Довідника трактують наступні питання: дослідити загальний християнський і Православний підхід до місійності; роль нашої Української спадщини в парафіяльному рості; що ми можемо запропонувати тимч хто не є українсько-православного походження. Наступні шість розділів подають практичні ідеї, як заохотити новоприбулих і затримати їх у наших церквах. Розділ десятий пропонує деякі думки про працю з молоддю і дорослими молодшого віку. Ви також знайдете три додатки з іншою інформацією, яка може бути корисною для росту Вашої парафії. Довідник завершується бібліографічним показником літератури, рекомендованої тим, хто бажає дізнатися більше про Православну Віру.

Мета цього «Посібного Довідника Росту Парафії» полягає в тому, щоб надати нашим парафіям в комплексі загальні принципи і практичні поради, щоб допомогти їм в їхніх зусиллях створити зростаючі громади. Ідеїч які знайдете у Довіднику, це не тільки теорія – вони були успішно випровувані на практиці в парафіях. Сподіваємося, що вони забезпечать наші громади, які бажають здобути і зберігати життєздатність своїх парафій, конкретними ідеями і директивами для програмування росту парафії.

— о. Андрій Ярмусь, Директор Місійності,
Виховання і Комунікації, УПЦК

Зміст

Вступ: В напрямі до місійної свідомості	7
Розділ 2: Наша українська спадщина	13
Розділ 3: Дещо про не-українців?	17
Розділ 4: Чому люди ідуть до церкви?	21
Розділ 5: Робити парафію більш привітною: I. Життєдайне Богослужіння	25
Розділ 6: II. Ініціатива Парафії	31
Розділ 7: Як приймати гостей, відвідувачів?	35
Розділ 8: Організація місійних парафіяльних подій	39
Розділ 9: Формування малих парафіяльних груп	47
Розділ 10: Підхід до молоді і дорослих молодшого віку	55
Розділ 11: Підсумки	65
Додаток 1: Використання англійської мови у Богослуженнях	71
Додаток 2: Деякі міркування для сільських парафій	79
Додаток 3: Шість основних запитань Протестантів про Православ'я, і як на них відповісти	85
Бібліографія: Рекомендована література для зацікавлених	93

Розділ 1

Вступ

До місійної свідомості

Що Біблія говорить про Місійність Церкви

Завдання привернути нових членів до нашої громади є частиною Церковно-місійної роботи. Хоча ми маємо тенденцію думати про місійність як щось далеке від нас, десь у екзотичному, можливо ворожо настроєному середовищі, але ми маємо «домашню» місійну діяльність тут у себе вдома. Щоб зрозуміти підхід Православних Християн до місійної праці (тобто привернення нових членів до нашої громади), ми повинні перше подивитись у науку Святого Письма.

У Новому Заповіті Ісус дає виразні настанови щодо місійної праці. У стихах 1-7 розділ 9-го Єв. від Ап. Луки знаходимо такі вказівки, коли Ісус посилає апостолів на їхню першу місію проповідувати Євангелію:

«І скликав Він дванадцятьох апостолів і дав їм силу та владу над усіма демонами, і вздоровляти недуги. І послав їх проповідувати Царство Боже та вздоровляти недужих. І промовив до них: “Не беріть нічого в дорогу: ані палиці, ані торби, ані хліба, ні срібла, ані майте по двоє убрань. І в який дім увійдете, — залишайтеся там, і звідти відходьте. А як хто вас не прийме, то, виходячи з міста того, обтрусіть від ніг ваших порошок на свідчення супроти них.” І вийшли вони, та й ходили по селах, звіщаючи Добру Новину та всюди вздоровляючи».

Під час місії, апостоли йшли тільки до людей ізраїльського народу, наслідуючи приклад Ісуса. Проте після Воскресіння, Ісус доручив апостолам принести добру євангельську новину всім людям:

«А Ісус підійшов і промовив до них та й сказав: «Дана Мені всяка влада на небі й на землі. Тож ідіть, і навчіть всі народи, християчи їх в І'мя Отця, і Сина, і Святого Духа, навчаючи їх зберігати все те, що ж перебуватиму з вами повсякденно аж до кінця віку!» [Мт. 28:18-20]

Важливим (і виразним) знаком того, що Євангеліє повинно бути розповсюджене не лише посеред євреїв, але й по всьому світі, є чудо П'ятдесятниці. Євангелист Лука записує події П'ятдесятниці в 2-му розд. Дій Святих Апостолів:

«Коли ж почався день П'ятдесятниці, всі вони однодушно знаходилися вкупі. І нагло зчинився шум із неба, ніби буря раптова зірвалася, і переповнила весь той дім, де сиділи вони. І з'явилися їм язики поділені, немов би огненні, та й на кожному з них по одному осів. Усі ж вони сповнились Духом Святим, і почали говорити іншими мовами, як їм Дух промовляти давав. Перебували ж в Єрусалимі юдеї, люди побожні, від усякого народу під небом. А коли оцей гомін зчинився, зібралася безліч народу - та й диву далися, бо кожен із них тут почув, що вони розмоляли їхньою власною мовою! Усі ж побентежилися та дивувалися, й казали один до одного: «Хіба ж не галілеяни всі ці, що говорять?» Як кожен із нас чує свою власну мову, що ми в ній народились? Парфяни та мідяни та еламіти, також мешканці Месопотамії, Юдеї та Кападокії, Понту та Азії, Фрігії та Памфілії, Єгипту й Ліванських земель, край Кірени і захожі римляни, юдеї й нововірці, крітяни й араби - усі чуємо ми, що говорять вони про великі діла Божі мовами нашими!» [Дії 2:1-11]

Менш знане Біблійне навчання стосовно необхідності місійної роботи знаходимо у Старому Заповіті. У розповіді Книги Буття про створення світу Бог каже чоловікові й жінці *«Плодіться й розмножуйтеся» [Бт. 1:28]* . Дослівно ці слова розуміють як благословення і фізично розмножуватися фізично. Однак, Святі Отці Церкви мають інше тлумачення цієї заповіді: “Будьте плодотворними”, як Отці

Церкви вчать, означає «зростаєте у вірі», «Розмножуйтеся» означає – «розповсюджуйте віру іншим, щоб всі люди стали дітьми Божими».

З цих прикладів бачимо, що Біблія подає нам чіткі повчання про важливість ділитися вірою. Базуючись на цьому Біблійному повчанні фактично можемо зробити висновок: місійна робота - це не одне із завдань Божого люду, а радше це головне завдання християн. Маючи це на увазі, Православні Християни, наші предки мали місію благовістити Євангеліє новим людям за пріоритет у їхньому житті у спільноті вірних. Погляньмо, як вони це робили, це допоможе нам зрозуміти, як сьогодні нам слід підходити до цієї праці.

Традиційна модель Православного підходу до Місійної праці

Якщо подивитись через століття на історію місіонерських зусиль Православного Християнства, побачимо, що виникла одна спільна модель. Місіонери йшли до країн і народів, які не чули ще про Євангелію. Приїхавши на нову землю, місіонери вивчали мову і культуру тих людей.

Добре ознайомившись зі звичаями місцевих людей, місіонарі ‘перекладали’ Євангелію таким чином, щоб воно було доступним для людей тієї землі. ‘Переклад’ передбачав не тільки передання науки Христа мовою місцевих людей, але також вираження віри через приклади, які повставали із приподнього культурного надбання людей. Тому Євангеліє не обмежувалося тільки Святим Письмом, доводилося включати до нього усі пояснення Євангелії - писання Святих, Доктринні і Канонічні рішення Церковних Соборів, Літургічні тексти.

Як тільки Церква діставала «п’ядь землі», місіонери підтримувати ріст місцевої Церкви допоки ставало вудно, що вона має досить засобів, щоб існувати самостійно. Таким чином вона ставала цілковито діючою Церквою, яка у своїх правових рамках працювала на те, щоб дістати нових “воцерковлених”. А також вона

єднала свої сили з силами братніх Церков, які вже працювали з такою ж самою матоєю у інших землях, де Євангеліє ще не була знане.

Описане попередньо - типовий зразок місіонерської праці і зросту церков у Православній традиції. Проте у Північній Америці внаслідок унікальності історії Православ'я в Західному світі бачимо ч що виникла зовсім відмінна ситуація.

Унікальність «Нового Світу»

Перш за все у Північній Америці унікальним є те, що люди приїхали сюди з різних Православних країн, і таким чином немає єдиної «Церкви, яка б спонсорувала» місійну роботу тут. Кожна юрисдикція має, у певній мірі, свій власний підхід, свій власний план і свою власну групу людей, на яку спрямована її місійна діяльність.

По-друге, велика різниця між сьогоденною ситуацією Північної Америки і іншими історичними ситуаціями полягає в тому, що більшість Православних людей, які приїхали з України і інших місцевостей Європи і Середнього Сходу на цей континент - не приїхали як місіонери. Вони приїхали ,щоб здобути тут собі краще життя.

Наприклад, коли наші предки приїхали до Канади, то вони будували у новому краю життя так, як вони те знали у своєму старому краї. Для Православних людей їхнє життя природньо включало Церкву. Таким чином, одним із перших завдань після влаштування своїх фермерських поселень, було - побудова Церкви, деколи навіть якщо й не мали ще священика, щоб обслуговував громаду.

Віра була істотною частиною життя наших піонерів, однак ідея донесення її іншим не вважалася основним завданням їхнього духовного світогляду. Однією причиною того було їхнє розуміння спорідненості між Церквою і державою, яке вони привезли з собою із “Старого Краю”. Чому би то “англійці” мали цікавитися

Українськими Церквами (чи Грецькими, Румунськими, Сербськими...), коли вони мали свої власні “англійські Церкви”?

Інша важлива причина, чому наші піонери не бажали ділитися своєю вірою, виходить із їхнього особистого досвіду. Багато з них приїхали з емоційними і духовними рубцями особистої історії боротьби і суперечок щодо віри. Для декого це була історія їхнього перебування під тиском режимів “Старого Світу”, які гнобили Православних Християн. Інші перебували у стані постійного опору до гноблення з боку “Нової Країни”, а також з боку людей, які розглядали їх як громадян нижчого класу. Ця боротьба природньо ставила Православних імігрантів “діаспори” у положення самооборони. На сторонніх людей дивились з недовір’ям, і ідея спілкування і притягання їх до своїх спільнот розглядалася як спроба підриву власної національної і релігійної ідентичності.

Такий підхід, виглядав добрим для “етнічного” Православ’я допоки їх було багато. Довгий час прибували нові іміграційні хвилі “заповнюючи” парафіяльні членства, і тому наші громади могли продовжувати своє існування у відносній відокремленості від суспільства без жодних посягань на зміну цієї тактики.

Сучасні реальності

Проте тепер, коли ми входимо в 21-ше століття, ситуація радикально змінилася. Остання “хвиля” іміграції з України не є так само “національно” вихована, як попередні. До того ж їх релігійні переконання чи світогляд не той самий, що й у людей з попередніх іміграцій, які є на даний час в наших парафіях. Ми не можемо “розрахувати на них”, ніби вони просто поповнять наші ряди. Радше, ми повинні розглядати їх як одну з частин нашого широкого поля місіонерської діяльності, у якій ми теж повинні повинні працювати.

Інша дуже важлива частина нашої “місійної діяльності” - це діти імігрантів, які в більшій чи меншій мірі тримаються культурних цінностей своїх предків, але виразно визнають цю країну своєю “домівкою і батьківщиною”. Ще з 70-их років ми включилися в дебати, дискусії і плачі над нашим “втраченим поколінням” (тепер це - втрачені покоління).

Остання група нашої сучасної ситуації, яку ми не повинні ігнорувати – ті, хто не Українського Православного походження, але хто хоче зробити парафії УПЦК своїм духовним домом. Наприкінці 90-х років Річна Книга Енциклопедії Британіки вказувала, що Православна Церква - найшвидше зростаюча Християнська Церква в Америці. Подібно у Великобританії Східне Православ'я - одне з найшвидше зростаючих традицій Християнської віри. Можемо з впевненістю стверджувати, що ця тенденція пошириться також і на нашу країну. Спираючись на Христовий указ зробити “усі нації” Христовими учнями, ми повинні бути готові прийняти до своїх парафій усіх таких шукачів, коли і де би вони не прийшли.

Отож, маємо багато праці перед собою. На щастя ми не робимо це самі та й не змушені винаходити щось нове. Маємо свідчення Святого Письма як основу. Маємо спадщину Православної місійної діяльності як директиви. Маємо у власній Церкві приклади парафій, які міняють свій курс і знов досвідчують зріст.

Метою цього «Посібного Довідника Росту Парафій» є надати нашим громадам ряд загальних принципів і практичних порад, щоб допомогти в їхніх зусиллях створення активних, зростаючих громад. Ці принципи - не сама теорія, вони виявилися успішними у діяльності сучасних парафій. Сподіваємося, що вони нададуть членам наших громад, зацікавленим у тому, щоб відновити і підтримувати життєздатність своїх парафій, конкретні ідеї і поради щодо місійного підходу на базі парафії.

Подібно як Господь дарував нашим предкам ласку побудувати ці громади, Він також може дарувати нам успіх у продовженні їхньої праці. Ми повинні прагнути

бути будівниками місця миру, братерства і молитви для нас самих, наших нащадків і для тих, хто прийме нашу Святу Українську Православну Церкву як джерело духовної їжі для себе.

Розділ 2

Наша Українська Спадщина

У другій половині 20-го століття між Православними юрисдикціями Північної Америки розгорілася дискусія про взаємозв'язок між вірою та етнічною ідентичністю. Один табір стверджував, що Віра й національна ідентичність - незалежні одне від одного. Вони вказували: живучи в Північній Америці, ми повинні уникати “Православ’я через дефіс”, так названого ними (напр., Українці-Православні, Греки-Православні, Румуни-Православні і т.д.), а бути просто “Православними” без всяких етнічних костюмів. Інша школа стверджувала, що лише у етнічному вираженні Православної віри можемо нею жити реально у всій її повноті. Забрати етнічний зв'язок від Православних парафій, вказували вони, - це те саме, що забрати те найосновніше, що допомагало цим громадам утримувати їхню віру.

Як було згадано в попередньому розділі, коли імігранти з Православних країн, як і наші українські піонери, приїхали до Північної Америки, вони привезли з собою увесь свій життєвий досвід. Це, звичайно, включало й Церкву. Українці були Православними понад 1000 років, вся наша ідентичність злита з Православною духовністю: ритм життя (пости і свята), основний світогляд Православної Церкви, спосіб сприймання свого життєвого досвід і так далі. Хоча в нашому секуляризованому сучасному світі деякі намагалися роз'єднати культурні елементи нашої спадщини від віри, яка живила їх протягом десяти століть, ці намагання виявилися неуспішними. Віра і культура тісно сплетені між собою для українців та й

у дійсності для всього Православних народів у історичних країнах їхнього поселення. Далі розглянемо лише деякі ділянки, де виразно і глибоко бачимо оцей зв'язок.

Календар

Одна із сторін нашої віри/культури, де можемо наглядно бачити взаємозв'язок між вірою і звичаями - щорічне дотримання постів і святкування празників. Усі найпопулярніші елементи української народної творчості й звичаїв, наприклад, пов'язані з літургічним роком Церкви (12 пісних страв є частиною святкування Різдва, писанки є традицією Пасхи і т. д.). Вірно є те, що багато звичаїв беруть свій початок ще від дохристиянських часів, але вони збереглися через століття завдяки тому, що "християнізувалися". Таким чином практикуючи сьогодні ці звичаї, бачимо, що вони мають дійсно значення і цінність тільки в контексті Віри, яку вони прославляють.

Літургічний календар Православної Церкви, якого ми дотримуємося як українці, визначає порядок нашого життя. Звичайний коженденний ритм життя змінюється періодами інтенсивної духовної боротьби в час постів. Медитативні періоди посту, поступаються радісному святкуванню. Кожна пора року приносить з собою шановані Святі дні з їх особливими святкуваннями і звичаями, ці Свята особливо пов'язані із їх порою року. Усі пори року є освячені Церковним календарем. Це освячення люди "приносять додому" як завдяки участі у Церковних святкуваннях, так і завдяки обрядам і звичаям народної спадщини.

Імена

Українські імена так добре відомі нам - це імена святих. У свідоцтві про хрещення Української Православної Церкви в Канаді існує місце для імені дитини

“по-українськи”. У дійсності це вимога “християнського імені” дитини, це ім’я Святого, яке дається дитині.

Коли бажаємо знайти дитині “українське” ім’я, найчастіше даємо йому чи їй християнське ім’я. Ці імена стали відомими серед наших людей завдяки тій ролі, яку відіграли вони у житті Церкви як мученики, вчителі, цілителі і т.д. Серед українського православного народу популярними є такі святі як Св. Володимир, котрий охрестив Русь-Україну і Св. Антоній, співзасновник Києво-Печерської Лаври. Виховання дитини повинно включати і знання про святого, чиє ім’я дитина носить і як цей святий прославив це ім’я через життя, посвячене Христові та Його Святій Церкві.

Унікальний Світогляд

Світогляд людей формується краєм, у якому вони живуть, і досвідами, котрі творять їхню історію. Кожна нація має свій унікальний світогляд, українці не відрізняються від інших у цьому. Однією з унікальних особливостей нашого українського світогляду є готовність відізнатися як на радості, так і страждання в житті. Так наприклад, ми маємо стільки ж народних пісень про нещасливі обставини, як і про щасливі. Життя - і гірке, і солодке, щоб бути насправді живими необхідно приймати ці обидві реальності. Сучасні психологи наголошують на важливості того, щоб жити не запереченням, а відверто сприймати те, що кожному приносить його життя. Ця істина століттями була невід’ємною частиною українського світогляду.

Ще одним елементом нашого світогляду є те, що українці - близькі до землі люди. Навіть найбільші міста-центри в Україні мають чудові зелені пояси, які прикрашають їх міський ландшафт. Оскільки людство чимраз більше турбується проблемами навколишнього середовища, наша близькість до землі сприяє природній відкритості і розумінню цих турбот. У цьому стосунку важливо пам’ятати, що

причиною такої любові до землі було розуміння землі як священного дару від Бога, а на себе самих наші люди дивилися як на хоронителів (або точніше як “управителів”) цього дарунку.

Сприйняття життя у всій його славі і болях, глибока пошана до навколишнього середовища - це дві грані нашої культурної спадщини, які можуть бути нашим духовним дарунком сучасному світові. Це особливо правильно, коли беремо до уваги, що ці обидві риси є духовними по своїй натурі. Духовний шлях цього життя мусить бути сприйнятий у всій його повноті, і добре, і погане, тоді матимемо істинний живлячий, правдивий внутрішній ріст. Таким чином розглядаючи світ, ми завжди мусимо пам’ятати, що на ньому лежить печать Творця. І якщо будемо сприймати його з відповідною повагою, то це вестиме нас до глибшого захоплення Богом. У нашому сучасному світі ми шукаємо швидкого полагодження всіх справ, і легко дивимось на всі речі як на зручності, з яких ми маємо користати. Обидві характерні риси, передані нам нашими Українсько-Православними предками, ведуть нас до більш збалансованого погляду на життя і на нашу подорож у ньому.

1000 років і відлік продовжується

Понад 1000 років землі України наповнювалися Православним світоглядом. Фактично, згідно зі свідченням Нового Завіту Православна Церква була присутня там навіть і давніше. У своєму посланні до Колосян Св. Павло навчає, що в християнському житті “нема ані елліна, ані юдея, ні обрізання ні необрізання, варвара, скіфа, раба, вільного, але все і в усьому Христос!”(Кол. 3:11). Скіфи, згадувані у вище наведеному уривку Апостола, є предками українців. Саме наш народ чув, і йому проповідували Добру Новину вже два тисячоліття.

Ця довготривала спадщина витримала іспит часу і у сприятливих моментах історії, і у важких. Церква в Україні переживала золоту добу великих Святих

Митрополитів Київських як Іларіон, Макарій і Петро Могила. Українська Церква вистояла переслідування й жорстокі утиски мусульман татарів і атеїстичного комуністичного режиму СРСР. Протягом століть ми зібрали великий сонм Святих, котрі стоять перед Господом і моляться за всіх і за кожного з нас зокрема. Св. Володимир Великий, Св. Княгиня Ольга, Святі Антоній і Феодосій Києво-Печерські, Св. Іов Почаївський, Св. Іван новомученик Сучавський є нашими отцями і матерями по вірі та нашими братами і сестрами по спадковості.

Це наше величезне передання - не просто річ з минулого, не музейний експонат. Ця історія двадцятьох століть промовляє до нас сьогодні. Та сама віра, яка живила наших предків у минулі дні, може і сьогодні прогудувати нас. Часи міняються, проте у сутті наша духовна подорож - а це подорож від темноти до світла, від гріха до спасіння - залишається тією ж. Наша українська спадщина забезпечує нас багатьма моделями чи зразками, як можемо жити нашу Віру сьогодні. Безперечно, ми повинні шанувати її і ділитися нею з усіма тими, хто бажає зробити одну з наших парафій своєю рідною оселею. Навіть якщо ці люди не є українцями з народження, всі вони можуть стати синами і доньками української духовної спадщини, Української Православної традиції. Ключовою умовою є те, що ми не повинні дозволити національним традиціям стати перешкодою для неукраїнців, котрі приходять до нас, ставлячи етнічне понад Віру. Радше розглядаймо наше етнічне насліддя як засіб досвіду і вираження Віри, яка й спасе нас.

Розділ 3

А стосовно неукраїнців?

Недавні підрахунки в Грецькій Православній Архієпархії в Америці показали, що понад 70% одружень відправлялось в Грецьких Православних парафіях США, є

між Греко-Православними християнами і не Греками, не православні люди. Хоча не було подібних підрахувань, які офіційно було організовано УПЦК, досвід наших парафіян є достатнім свідченням, що статистики подібні щодо нашої церкви.

Декілька років тому ми бачили збільшення членів людей неукраїнців, які приходили до наших парафій. Деякі, такі як ці були попередньо згадані, проходили дорогою родинного зв'язку. Інші чули про Православ'я і приходили щоб ознайомитись. Все ж таки інші просто заходили не знаючи хто ми такі чи що ми робимо але тільки просто подивитись. Незважаючи як вони приходили, раніше чи пізніше вони запитували те саме питання: “Що українська парафія може запропонувати мені?”

В мішаних подружжях, не дивно знайти ситуацію де неукраїнці представляють Православну Церкву як його/її чоловіка/жінки Церкву але не його/її власну. Коли в цьому заангажовані діти, стається часто те, що український партнер частково йде до Українсько-Православної Церкви і весь інший час відвідують англійську службу, західно-Християнської Церкви (Католицька або Протестанська) з неукраїнцем/ою і їхніми дітьми. Вони це роблять тому що Англійська Церква дає “спільне місце” де кожен може брати участь, вчитись і зростати як сім'я. Часто, ми бачимо цілу сім'ю в церкві тільки під час спеціальних подій або по “великих святах” таких як Паска.

Коли діти з таких сімей виростають, то тільки один раз можна їх побачити в нашій церкві і то на весілля, чи на похорон Православних батьків. Навіть тоді, деякі діти домовляються з парохом за Православний похорон їхніх батьків, цими днями часто буває такий випадок, що відданні Українсько-Православні Християни можуть навіть і не мати Православного Похорону якщо їх діти покинули Церкву!

Заплутуючи проблему навіть більше, ми Православні намагаємось робити навіть більш ніж достатньо роботи проголошуючи нашу Церкву. Багато Православних відчують це, тому що вони тільки знали трохи про Церкву, існує тільки мала заміна щодо нашої релігії; вони бояться, що якщо вони почнуть обговорювати про іншу

релігійну традицію з більш обізнаним Християнином, вони осоромлять самих себе з того, що в них не буде достатньо відповідей. Інші побоюються, що Православ'я для людей сучасної Північної Америки є за дуже провінційна або задом наперед релігія. Все ж таки, інші бояться так званого пригнічення, з чим вони вже спіткнулись в своїй праотчій батьківщині, вони вірять, що не “потрібно вмішуватись в чийсь справи, а дивитись за собою” таким чином не приваблювати надмірної уваги до себе самих і ризикувати подальшим переслідуванням.

Як тяжко б не було читати ці слова, ми повинні розуміти, що так звані сценарії з'являються кожен день в наших парафіях УПЦК по всій країні. Вже було сказано, що Православ'я є менш знане в Північній Америці. Всі боязні щодо віри з якими ми стикаємось, поставлено перед нами ворогом як перепона. Диявол абсолютно переконаний правдою і силою Православного Християнства, і він працює все тяжче щоб знеохотити членів говорити про великі скарби, які вони тримають в своїх серцях.

Справжня ситуація

Православ'я б не проіснувало що найменше 2000 років, якщо б не було нічого, тільки тому, що хтось не знає відповіді на питання, не означає, що та людина не існує. Будучи далеко від “примітивної” релігії, Православне Християнство має красу багатограньового скарбу. Ми мали, і все ще маємо, офіційне релігійне становище усіх націй, королівств і імперій. В більшості, якщо і не в усьому, найбільші наші вчителі і керівники їхнього часу були великими вченими світських “наук”, і дуже звертали увагу на більшу громаду. Це правда, що багато з них були переслідувані за їхню віру, давайте не забувати, що наші піонери приїхали до Канади, щоб скористуватися справжньою свободою пропонованою цією країною, щоб повірити в те хто це

вибрав. До речі, в сучасному світі, наша найбільша загроза це не переслідування, але спокуса — спокуса відомої світської філософії каже, “це не важливо в що ти віриш” що відразу переходить в “то для чого взагалі вірити в когось або в щось?”.

Ми завжди повинні вірити, що Православ'я, це традиція віри, що не виключна до будь-якого народу. Разом з Україною, Грецією і іншими історичними Європейськими центрами Православ'я, існують місцеві (наприклад не імігранти) Православні громади в Алясці, Африці, Китаї, Фінляндії, Франції, Великобританії, Лівані, Мексиці і Палестині. Іншими словами, ви не повинні бути Українцем, щоб бути Православним. Українська Православна Церква є Православною Церквою яка виражає її віру через традиції і культуру Українських людей — але не тільки через (чи для) Українських людей.

Наш дар для неукраїнців

Що може надати Православна Віра через українську культуру неукраїнцям? Найбільш важлива пропозиція це духовна спадщина. Так як Бог прогресивно виписаний з нашого громадського устрою Північної Америки, ми повинні шукати за прикладами нації десь інше, що були знайдені Христом і Його Євангелією. Наші люди 1000 років навчаючись у Вірі пропонують багате керівництво для Північної Америки тому, хто зацікавлений Православною Церквою.

Українці пов'язані з громадою пропонують людям нашої сучасної громади начерк, щоб зрозуміти як Православ'я проживало день за днем. Цей начерк затримавсь на більш ніж десять століть; як раніше було вже зазначено, це витримало випробування іноземних вторгнень, цивільних турбот і войовничого атеїзму СРСР. Звичайно все що витримало ці зусилля повинно мати велику властиву цінність.

Ми маємо велику угоду, яку пропонуємо неукраїнцям, які шукають глибокого розуміння традиції Православного Християнства. Все ж таки, якщо ми бачимо таких людей, які довіряються нашим парафіям, ми повинні зробити все, щоб вони почувалися привітно — і пам'ятали, що ми не тільки говоримо про наших батьків по шлюбі, внуків, племінниць, племінників, подружжів і дітей, але також буквально про чужих. Одна з найбільших ознак Українського Православ'я це гостинність. Це повинно було б бути природньо для нас приймати неукраїнських гостей як родину, кажучи “будьте як вдома!”

Одночасно, це нерозсудливо сподіватись, що наші неукраїнські члени шануватимуть той факт, в тому що ми маємо велику повагу щодо нашої спадщини і до наших людей, які привезли Віру з собою, які роблячи все можливе для нас, щоб ми були Православними сьогодні. В той час, це буде важливим зробити віру доступною для людей, пропунуючи їм програмування і місії в тій мові, яку вони розуміють (чи це Англійська або Французька), ми також зможемо навчити їх величальних пісень і слави мовою наших предків — слова які передавалися від генерації до генерації тисячоліттям.

Такий підхід є очевидним в літургічній традиції Православної Церкви. З однієї сторони ми маємо приклад перекладу богослужіння на мову людей, Святими Кирила і Мефодія. Ті грецькі брати, які були першими проповідниками Слов'ян, не сподівались, що Слов'яни будуть молитись і проповідувати Євангеліє по-грецьки. Вони вивчили Слов'янську мову і переклали Богослужіння і Святе Письмо мовою людей. З іншої сторони, ми бачимо в нашій Традиції цінність підтримування зв'язків з нашим минулим через мову. Таким чином, ми співаємо по Єврейськи слова “Алилуя” але не “Хваліте Господа”. Ми промовляємо “Амінь”, але не “Так і будь”. Обидві дійсності можуть існувати разом, і це залежить від парафії, яка повинна знайти баланс, який би найкраще підходив.

Заховане Благословення

Коли ми створюємо привітну атмосферу для неукраїнських сімей, друзів і гостей в нашій церкві, то в такому разі ми знаходимо "несподіваний дар": ми будемо створювати повністю нові кадри людей, які схвально ставляться до наших Українських інтересів. Це тільки було справою в Антіохійській Православно-Християнській Єпархії Північної Америки. Повертаючись до 1980-их років, Антіохійська Єпархія (яка історично пов'язана з Арабським Світом) отримала буквально тисячі навернених з Протестантизму. В додаток у знаходженні духовного дому в Православ'ї, їхнє прийняття Антіохійськими Православними зробило їх більш чутливими щодо Арабських справ в політичному світі. Наприклад, в Арабсько-Єврейських відносинах, навернені говорять про те, що були за Ізраїлем перед тим, як стали Православними; після навернення і будучи відкритим до справи Арабської сторони, вони зробили повний поворот.

Це також могло б бути справою для неукраїнців, щоб вони стали членами нашої Церкви у відношенні Українських справ в Канаді і поза тим.

Щоб зробити наші парафії доступними для неукраїнців, нам потрібно бути готовими до деяких змін. Зате, в кінцевому результаті, благодійність буде переважати пожертвування, так як ми бачимо наші парафії з цілком новою генерацією віруючої живої Євангелії, духовної спадщини Українських людей. Ми будемо пропонувати їм наші духовні і культурні скарби, і їхня присутність поміж нас буде доповненням до цих скарбів.

Розділ 4

Чому люди приходять до церкви?

Парафія свідомо чи не свідомо, живе за відповідними підходом чи зразком, котрий “сам промовляє” до специфічної групи (чи груп) людей. Така динаміка була частиною Церковного життя від апостольської доби. Найперший Церковний собор був скликаний, щоб вирішити який вид “зразку усунути” і це було необхідним для того що саме повинно відноситись до Поган, котрі хотіли стати членами Церкви (див. Книга Діян 15). В той час як це робить громаду притягаючою для нових людей, котрі вписуються в прийнятий взірець, це одночасно також є і перешкодою для тих, котрі не вписуються. Щоб розвинути ефективне духовництво, необхідно гарантувати, що нових людей запрошено до нашої парафії і що парафія повинна знайти такий підхід щоб зрозуміти які потреби ці люди могли б мати.

В такому випадку, роблячи Євангелію доступною, як частиною “уособленої” природи Християнського духовництва. Євангелія не міняється але постачання інформації - в цьому випадку обговорення, взірці для життя парафій — щоб уможливити доступ наближення до найбільшої кількості людей, підходи до парафіяльного життя повинні бути досить вигідними. З різних причин приходу людей до церкви, ми зможе допомогти парафіям в розвитку ефективного методу залучення нових членів.

Пошук за корінням

Деякі люди приходять до церкви, щоб отримати зв'язок з певною громадською традицією або з переданням віри. Наприклад, в церквах з відповідними етнічними і національними коріннями, як УПЦК, люди часто приходять до церкви, щоб бути в тісному зв'язку з етнічно-спадковим і духовним корінням своїх предків. В цій категорії знаходимо також і тих, котрі приходять до церкви тому, що їхні прадіди

і батьки були основоположниками, а інколи також і те, що вони колись були тут охрещені, вінчані і т. д.

Для людей, котрі шукають Церкву для задоволення такі потреби є важливими, для того, щоб громада мала прямі і видимі зв'язки з їх “спадковістю”. Це може проявлятися в різних формах, таких як: літургічні служби, застосування в житті парафії історичної мови громади; регулярні парафіяльні події такі як обіди або святкування із збереженням і розвитком національних цінностей, спадковості і традицій специфічної етнічної групи, постійні комітети (сестрицтва, хори і т.д.), роль котрих не тільки забезпечує ресурсами, але й місцем, де кожен може почути про звичаї і традиції громади. Все це пропонує шукачеві почуття “родинності”, тобто має конкретне значення і вираження «віри батьків».

Потреба духовного зцілення

Друга група шукачів дивиться на Церкву, щоб знайти там духовне зцілення і підкріплення. Люди зазнають в своєму житті багато ран, декотрі з яких фізичні, психологічні чи емоційні. Всі ці рани мають в собі духовний складник. Через почуття вини, відокремлення, жалю і страждання ці загублені сини і дочки світу приходять до Церкви шукаючи зцілення душевного болю, після чого вони шукають духовного підкріплення, щоб таким чином змогти відновити свою емоційну і духовну силу й мужність.

Сказано ж бо, що Церква є духовною лікарнею; всі її ці духовності можна розуміти як терапевтичний режим для зцілення душі від спустошливої дії гріха і смерті. Щоб підійти до тих, які шукають зцілення і духовної опіки, парафія повинна використовувати “терапевтичну систему” - Церква, доступна їм через богочитання, дорадництво, групи підтримки, духовне направлення, та інші способи, призначені для допомоги відновити їхнє внутрішнє життя. Такий підхід повинен висловлювати, як

потребу зцілення душевної рани, так і духовного живлення цієї особи невід’ємно від зростаючої “терапевтичної” подорожі до духовного зростання.

«Голоднії справедливості...»

Третя група людей є ті, хто приходить до церкви шукаючи навчання і росту. Мета їхня є пошук правди. Такі люди живуть згідно євангельських слів Ісуса Христа: “І пізнаєте правду, - а правда вас вільними зробить” (Ів. 8:32). Для таких людей важливими є біблійні студії та катехитичні програми, якими є літургічні повчальні проповіді та інші сприятливі можливості в парафіяльному житті.

Однак, для таких важливим є те, щоб вони досягнули не просто академічне знання, а радше особистого досвіду правди Христової Євангелії. Богопочитання й інша діяльність в парафії повинні давати можливість вивчати і застосовувати на ділі вчення Христа і Його Церкви. В цьому Християнському контексті, вивчення є дією формування. Кожна людина є створена за Божою милістю як живу ікону живого Бога через поглиблення духовної науки, підсиленою молитвою та іншими духовними дисциплінами.

Бажання “виконати свою частку”

Ми також знаходимо тих, котрі спонукаються до участі в церкві бажанням “виконати свою частку”. Для декотрих це вкладено в працю на добро внутрішніх справ громади напр., дяківство, адміністрування, планування спеціальних подій і т. п. Інші мають бажання працювати, як група, а саме наводити контакти, чи як група відвідувати хворих і немічних, на пунктах збору харчів чи місійні зв’язки. В кожному разі, людина усвідомлює, що “вона щось повинна зробити” і що її обов’язком є виконати свою долю, свою частку в цьому, щоб ця благодійна праця продовжувалась.

Інколи, це відчуття обов'язку передається від родичів. В інших випадках, це є як відповідь на щось таке, що вони просто відчують, що Бог вчинив для них або вони повинні тепер зробити для Бога. Інші спонукаються неспроміжністю витерпіти якусь ситуацію, яка існує в даний час. У кожному випадку, потреби таких людей повинні бути сприйняті з таким підходом, що дозволить їм вкласти свій розум, час, силу, знання, фінанси, і дати їм змогу відчути, що вони виконують свій обов'язок перед Богом і громадою.

При цьому важливо підкреслити, щоб ті люди зрозуміли, що така діяльність не повинна вважатися способом “заслужити” Царство Небесне. Радше, це є твердим вираженням самовідданої безкорисливої любови, котру Бог як приклад показує нам у втіленому Його Єдинородному Синові, і через Котрого Він кличе нас поділитися цією любов'ю з іншими.

Бажання “пристосування”

Врешті, там є і такі, що шукають церковну спільноту з бажанням душевного спокою. Такі люди мають глибоку потребу відчуття “приналежності”, щоб знайти місце для себе, вони звертаються до Церкви, де проповідується Євангелія милосердя і прийняття. Для таких людей парафія мусить представити таку діяльність, яка дозволить їм бути в спілкуванні з іншими членами: наприклад, товариські групи, суспільні події і т. п.

В усіх парафіяльних міроприємствах, такі люди мусять відчувати парафіяльне тепло і гостинність. Часто вони приходять з своїми особистими глибокими ранами і багато разів це є психологічно-суспільні “симптоми” цих ран, які є причиною їхнього відчуття відокремлення. Отже, тому громада мусить завжди бути співчутлива до таких людей, в той же час дотримуватись непорушних границь відносно того, яка поведінка є відповідною в міжособистому оточенні, і яка ні.

Існує багато причин для чого люди знаходять Церковну громаду. Якщо в їхні зусилля полягає заохочення нових людей, то вони ризикують втратити багато інших людей які звертались до них і таким чином не досягнуть великої кількості осіб. Одним компонентом ефективного росту парафії є те, що члени повинні бути обізнаними з різними потребами щодо тих, котрі прийшли до їхньої парафії. Так само, вони повинні бути готовими в наданні допомоги, щодо їхніх потреб в громаді.

Природньо, що не кожна парафія зможе задовільнити потреби всіх людей. Однак, громада може мати багатогранні зразки і поради для свого парафіяльного життя, бо неможливо одночасно надати рівномірно кожному потрібну увагу. Парафії, які бажають зростати повинні бути готові на перегляд своїх способів наближення з тими методами, з якими вони діють. Якщо це наближення більше не задовільняє потреб людей, які приходять до парафії, то така громада мусить бути готова на необхідну зміну в своєму житті, або взагалі міняти свої напрями.

Розділ 5

Роблячи парафію більш привітною

I. “Життєдавче” Богослужіння

Було сказано, що якщо ви хочете знати Православну Віру, то ідіть і подивіться як вони відправу служать. Ім'я нашої Церкви, “Православна”, носить це розуміння. Часто слово “Православний” перекладається як “правильне вірування”. Префікс “право” походить від грецького слова, яке означає “прямий”, “справедливий”, або мабуть “відповідний”. Суфікс “славний” походить від грецького, яке означає “слава”. Православна Церква це буквально Церква, яка залучена в “належну славу” Бога.

Знаючи це, ми можемо бачити, що богослужіння є необхідне в нашому саморозумінні.

Так як богослужіння є головною метою життя Церкви, ми повинні піклуватись саме про те, щоб ми відправляли служби належним чином і у відповідному порядку. Не має нічого ускладненого щоби витерпіти богослужіння, яке тягнеться, і в якому всі учасники виглядають так, як ніби вони просто так собі “аби вбити час”, і яке повністю “заплутане” для присутніх. Коли люди дивляться на парафіяльну громаду, вони з часом — якщо і не з самого початку — прийдуть на Богослужіння. Часто ці богослужіння надають надзвичайно істотного першого враження щодо цієї громади. Щоб служба була “життєдавчою”, декілька речей повинні взятися під увагу.

Зрозуміла

Перш за все, служба повинна бути зрозумілою прихожанам. Очевидно, це включає мову. Парафія повинна брати до уваги “ціль” їхніх ініціатив місійної роботи, і повинна зробити необхідні зміни щоб дозволити службам бути доступними для цих людей. Для більшості з наших громад, це буде означати змішання Англійської мови з нашими богослужіннями.

В нашій країні існує мабуть тільки декілька парафій, що до якоїсь міри не використовують англійської мови в своїх богослужіннях — принаймі у таких відправах як хрещення, весілля і похорони. Проте, в цьому випадку, ми говоримо про використання Англійської мови в регулярному літургічному житті парафії: спеціальні відправи на протязі року (такі як освячення води на Йордан), Вечірні, Утрені, в неділю, а також Божественні Літургії.

Часом, “мовні дебати” дуже поділяються: це виглядає що це дивиться як в одну сторону так і в іншу - “а” або “я”. На цій дискусії, люди мають тенденцію забути про те, що між “а” і “я” ще є 30 інших можливостей (від “б” до “ю”). Парафія не має

такої необхідності щоби повністю перейти на “англійську мову”; краще помістити досить англійської мови у відправу, щоб відвідуючі могли себе нормально почувати. Так як це буває важко дізнатись, саме скільки англійської мови потрібно ввести і де це вводити, деякі ідеї надаються в Третньому Додатку цього довідника.

Для тих які не погоджуються і вважають, що без української мови не буде Української Церкви, буде корисним переглянути історію нашої Церкви. Літургичні тексти були перекладені на українську мову тільки в 20-ому столітті і це було зроблено для того, щоб люди могли розуміти відправи. Перших дев'ять століть нашого існування, богослуження для українських людей відправлялося Церковно-Слов'янською мовою; таким чином перших 900 років нашої історії Українська Церква існувала без української мови, як мови її богослужіння.

Друга важлива частина, це робити наші відправи зрозумілими а саме пояснення різноманітних символічних літургичних речей і жестів. Наша Літургія має історію двох тисяч літ; багато нашарувань символізму розвинулось на протязі того часу. У всіх цих нашаруваннях, все це є з якоїсь причини. Пояснюючи людям що ми робимо і чому ми намагаємось показати, що наше богослужіння є систематичне і обдумане. Нічого не є надмірно ритуальне “за ради ритуалів”.

В кінцевому результаті, відправи будуть зрозумілими, якщо це легко “проводити”; це особливо виявлено на Вечірніх, Ранішніх і спеціально сезонних богослужіннях. Присутні повинні мати буклети чи з повним текстом богослужіння (і навіть музику, якщо це можливо), чи принаймі загальний план порядку. Такі буклети повинні включати не тільки текст, але також коротке пояснення традиції. Якщо богослуження віправляєється не так часто, наприклад Велике Освячення Води на свято Богоявлення, перед службою священик повинен приділити трохи часу для того щоб “ознайомити” людей з ритуалом: що буде відбуватися, які важливі символи чи пісні, і чому це необхідно. Таке пояснення, усне і/або письмове, допоможе людям

слідкувати за службою і таким чином зробити богослужіння більш зрозумілим і доступним індивідуально для них і для всього братства.

Співучасть

Було сказано, що Православне Християнство, а саме, коли мова йде про богослужіння, то там не має “туристів”. Православна термінологія щодо богослуження “літургія”, походить від грецького слова, що означає “робота людей”. Цей термін ми використовуємо, щоб показати наше богослужіння це дає нам свідчення, що це потрібно відправляти - як “групове зусилля”.

Найкращим шляхом утримання богослужіння — чим більш приймати участь як тільки можна і заохочення братства до співу. Якщо ваші богослужіння правляться дяком, тоді всі люди повинні бути заохочені до приєднання до нього чи неї. Якщо у вас є хор, то зробіть таким чином, щоб деякі частини служби були виконані всім братством. На сьогоднішній день, в Україні, це практикується під час Божественної Літургії, таким чином Вірую і Отче наш співається всією паствою і коли диякон служить, він в дійсності обертається лицем до людей і провадить спів. Парафії з хорами можуть також запросити ціле братство приєднатися до співу на відповідь (“Господи помилуй“, “І з духом Твоїм“, і т. д.) і приспівів (такі як Прокимен або Алилуя після читання Апостола). До речі, необхідно зазначити, що дійсні функції парафіяльного хору не полягають в тому, щоб перебрати спів людей під час служби але провадити їх.

Участь братства в богослуженнях, необхідно є те щоб вибрати музику яка легко співається. Існує два традиційних Церковних наспівів (Київський і Галицький співи) обидва шанобливі, приємні слухати і досить прості для кожного хто приєднується. Коли вибираєте для хору інші обробки, необхідно взяти під увагу те, щоб вони були так само величальні але відповідні. Деякі композиції, звучать чудово на концертах чи

на записі, але це просто за дуже важко співати для братства і може скінчитися тим, що відмінити цей спів з служби аніж посилювати.

Крім співу церковних гімнів, людям також необхідно робити щось інше під час служби. Миряни літургійного духовенства формують важливий компонент літургійної участі усіх парафіян. Чоловіки і хлопці повинні бути заохочені прислуговувати у вівтарі як паламарі і псаломщики. Жінки повинні бути заохочені прислуговувати в парафії як сестриці, а саме допомагати з роздачею свічок та при інших діяльностях. Чоловіки і жінки повинні бути заохочені в читанні Апостола, Часів чи інших молитв, і також прислуговувати під час привітання. Маючи ці можливості, найбільш важливим для молодших членів братства це активно приймати участь у богослуженні. Якщо не заохочувати молодь і юнаків в участі літургійного життя громади, то тоді вони будуть приходити до церкви просто як спостерігачі, а не учасники.

В дійсності, така участь є необхідною для всієї парафії. Коли люди беруть участь у богослуженні, у них виробляється велике почуття власності в процесі і в громаді. Стара приказка твердить: сім'я яка молиться разом, залишається разом — чи це родина, яка живе під одним дахом чи члени парафіяльної сім'ї.

Доречна Проповідь

Професор гомілетики (проповідь це мистецтво підготовки і виголошення) одного разу сказав до своїх студентів, “Коли ви проповідаєте, не повторюйте все те, що вже було прочитане в Євангелії“. Тягати людей по вулицям Єрусалиму нічого їм це не допоможе. Зробіть відповідну проповідь, яка є доречна на сьогоднішній день. Ця сама порада відноситься і до всіх типів навчання, які відбуваються в парафії: проповідь, Церковна школа, навчання для дорослих, інформаційні дискусії. Люди починають думати про свою Церкву як недоречне тільки тоді, коли робота церкви

занепадає в своїй життєздатності. Усі повчання повинні бути зосереджені на допомозі людям “взяти віру додому”.

Останні слова скерування в Божественній Літургії такі, “З миром вийдімо”. Суть цих слів полягає в тому, щоб ми взяли з собою мир який дає нам Христос через Літургію — мир перевершує все людське розуміння (Фил. 4:7) — в світ з нами. Ми робимо це не для того, щоб тримати для себе але щоб бути духівниками цього миру для інших. Це називається “літургія за Літургією”. Щоб бути добрими духовниками Христового миро-приношення, людям потрібно мати щось щоб взяти з собою. Повчання, які люди отримують в церкві повинно допомогти їм дивитись на світ Християнськими очима.

Більше ніж “тільки Неділя”

Запитайте людину, яка виросла в православній Церкві і пізніше покинула за ради іншої традиційної віри, чому він чи вона покинули і на це ви часто отримуете одну відповідь, причиною того є те, що вони хотіли більшої віри ніж тільки “в Неділю”. Припускаємо що, Православ’я є тільки релігією “в Неділю” це помилка, яка прибула до північної Америки з історичних причин. Ці причини дали людям не правильне поняття про нашу віру.

Взявши як і колишні дні нашої Церковної історії і сьодення, чи багато з наших парафій обходились священиками, які відвідували три, чотири, а часом і більше парафій на протязі декількох тижнів. В зав’язку з тим, усі аспекти духівництва були надзвичайно обмежені. Великий результат цього обмеження духівництва було часті служби сконцентровані тільки на службі Недільної Божественної Літургії. Виростаючи в такій атмосфері, люди тільки уявляли, що це було нормально. В дійсності, якщо подивитись на наш церковний календар, то це покаже нам, що святі

дні свят і посту на протязі цілого року переплетені, і саме це відбувається тільки в “Неділю”. Поміж цих служб існують і інші:

— Денний цикл: Вечірні і Утренні (або сполучені такі як Всенічна)

Ці відправи є важливими, тому що більшість церковних “повчальних пісень” були винайдені тут. На останок, ці відправи повинні бути частиною Неділі і святкових літургічних відправ парафії.

— Святкові Дні і Відправи, особливо які відносяться до Літургічного року (Літургія Раніш Освячених Дарів, Велике Водохрещя, Колінопоклінні Молитви П’ятидесятниці, і т. д.)

— Треби (Таїнства, Молебень, Панахида і т. п.)

Ці відправи надають літургічного вираження на кожний аспект нашого життя. Подібно до цього, молитва і богослужіння також повинні бути взаємопов’язані в усі діяльності парафії: навчальні групи, їжа, час кави і т. п. Це є один з шляхів, що ми реально переживаємо, про яке ми чуємо в кожній божественній відправі “доручити все наше життя Христу нашому Богу”.

В усіх наших молитвах парафіяльного, формального (літургічного) життя і іншому, ми повинні бачити це і знайти час і зусилля, щоб зробити наше богослужіння багатозначним і повчальним. В часи переслідування минулих століть, коли Церковне духовенство було обмежене особливо щодо відправ, це було багатозначне, літургічне вираження Віри, що тримало Правослв’я живим і добрим в найбільш ворожих ситуаціях. Коли відноситись з відповідною шанобливістю і увагою, наше богослуження також може бути сьогоденнім початком життєдавчої води.

Чи ми маємо заповнену церкву людьми, чи священик і дяк, це є важливим в Господніх очах. Ісус обіцяв, щоб там було тільки два чи три (але не 20 чи 30) які зібралися в Його імені, Він міг би бути з ними. Літургія це якість молитви, але не кількість цих молитов. Насамперед, наші церкви це будинки молитов; молитва повинна бути основною дією в усьому житті парафії. Так само, насмперед Християни

називають себе людьми молитви, все інше, що ми робимо виходить із спілкування з Богом.

Розділ 6

Роблячи Парафію більш Привітною

II. Ініціативи Парафії

Православ'я це не система вірувань, переважно це як ми живемо наше життя. Як ми живемо в тісноті, особистому відношенні з нашим Господом Ісусом Христом. Цей факт є доказом в книзі Діянъ де ми читаємо, що в найперших днях, до Церкви зверталися як до “Дороги” (див. Книгу Діянъ 9:2; 19:9, 22; 22:4; 24:14; 24:22).

Дорогу Христової Євангелії можна вивчати і вчити, але таке прагнення далеко не заведе людину. Зрештою, “Дорога” повинна бути пережита. Не існує ні одного аспекту парафіяльного життя яке може створити запрошуючий і багатозначний досвід. Скоріше число факторів повинно бути на місці, щоб створити атмосферу, яка притягує нових людей сформувати глибше зобов'язування з парафіяльною громадою.

Парафіяльні програмування є важливими тому, що це надає поширенішого життя громаді. В цьому розумінні, “справжні вірування” громади були знайдені у вигляді програмування цих пропозицій. Парафія росте, розвиток програми стає все більш та більш важливим для утримування змісту товариства; колишні малі групи парафіян переростають в декілька груп учасників програми, кожен з яких стає джерелом тісного зв'язку і спільноти в межах більшої парафії.

В богослуженнях нашої Церкви ми прикликані вихвалити “все наше життя Христу нашому Богу”. Тоді, Христос повинен бути присутнім в “усьому житті”

братства. Зрештою, програмування повинно бути прикладом для людей, як зробити Христа частиною їхнього “усього життя” — іншими словами, як жити з вірою крім Неділі зранку.

Християнське(а) Формування (Наука)

В першому виді програмування головним є те, що духовне навчання відноситься до всіх тих, що “шукають”. Таке програмування включає, але не є обмежене до таких як:

- Церковна Школа
- Група Молоді
- Вивчення Біблії для Дорослих
- “Спеціальні” Групи: “Курси Оголошених”; Підготовка до Одруження...

Важливим є те, щоб пам’ятати про цей вид програмування, це не тільки включає те, щоб заповнити людей з різними фактами та ідеями, але також зосередити увагу на формуванні людини як віруючої. В Православ’ї, ми віримо що це є нашим головним покликанням зростати з Ласкою Божою, кожного дня більш подібно до Ісуса Христа. Християнська наука повинна залучати наше формуванні як Господні ікони.

Товариство

В парафіяльному житті необхідний інший вид програмування, що зміцнює значення громади і товариства. Це програмування може включати такі речі як: спортивні змагання, танці, вечери і спеціальні товариські групи (група похилого віку, “Мами і Малюки”, Братства і т. д.)

Деякі люди критикують такі діяльності, що це забирає “духовне” життя і роботу Церкви, роблячи парафію нічого більше чим товариським клубом. Щоб

перевпевнитись, парафії повинні завжди бути на поготові, щоб їхні товариські програми не перейшли в центральну діяльність громадського життя. Головним зосередженням повинно завжди бути духовне буття і ріст вірних і тих що шукають, які прийшли через церковні двері. Проте, розвиток Християнської братньої любові між членами є важливим занепокоєнням щодо парафій.

Тому що ці зв'язки допомагають підтримувати злагоду парафії, розвиток програми орієнтованого товариства можна сказати має духовний компонент. Давайте не забувати, що Ісус зробив Його перше чудо в товариському зібрані, весілля (див. Івана 2). Знову ж таки, важливим є те, що товариські зібрання не беруть першенства над релігійним життям громади. Товариські події і християнські громади надають людям можливості зміцнити їхні товариства і допомагають людям знайти їхнє особисте місце в парафіяльній громаді.

Плануючи товариські події, парафіяльний керівник повинен завжди дивитись на Церковний календар перш ніж остаточно ставити дати і час для подій. Наприклад, не можливо мати печену свинину між 14 і 27 серпнем, так як це Успенський Піст; парафія може відкласти це аж після 27 серпня, або якщо час не підходить, то тоді замість того вони можуть їсти смажену рибу. Цей самий принцип затримує правду святкових днів. Роблячи розклад товариських подій на неділю зранку звичайно не реально і не можливо. Це саме відноситься до святих днів, коли ми віправляємо Літургії (чи принаймі повинні) святкувати в церкві. Знову ж таки, якщо важко знайти інший день крім святкового дня, тоді необхідно починати святкування службою (з вечора свята, а саме перше Вечірня, і зранку Божественною Літургією), і тоді можна почати товариське святкування. Це ми можемо також віднести до такої події як збирання фондів.

Гуманітарна робота

Третім видом програмування, що є дуже важливим для парафіяльного залучення, це пропонування гуманітарної помочі до більш поширеної громади. Під словом “поширеніша громада“, ми повинні відносити громаду, де знаходиться церква, район і населення, і світ (для віруючих Української Православної Церкви, ця третя категорія природньо включає допомогу Україні, так само як і іншим країнам). До таких програмувань відносяться, але не в обмеженні, слідує:

- запас їжі, дім притулку для молоді, група обізнання з домашньо-фізичного насильства і т. д.
- програмування через ПХМЦ (Православно-Християнський Місійний Центр)
- спонсорований ініціативою МПХМ (Міжнародною Православно-Християнським Милосердям)

Існують парафії, які не мають ніякого значення чи ресурсів, які самі не можуть утримати регулярної гуманітарної програми, парафія може організувати команди, щоб працювати в громадських програмах, або пожертвувати, чи зібрати гроші для когось одного по сусідству.

Беручи участь в таких подіях не тільки допомагає їм але також показує наших людей більш відкритими і щирими в догляді за всією громадою в якій вони живуть. Наша участь показує, що ми готові і хочемо жити в те що ми віримо. Говорячи, що ми маємо віру в Бога і що наслідуємо Його шлях, це ще нічого не значить, якщо це не затверджено дійсними діями, які включають цю віру. В апостолі Св. Якова, ми читаємо наступне про віру в дії:

Яка користь, брати мої, коли хто говорить, що має віру, але діл не має? Чи може спасти його віра? Коли ж брат чи сестра будуть нагі, і позбавлені денного покрову, а хто-небудь із вас до них скаже: “Ідіть з миром, грійтесь та їжте“, та не дасть їм потрібного тілу, — що ж то допоможе? Так само й віра, коли діл не має, — мертва в собі! (Св. Яків 2:14-17).

Цей аспект Церковного життя має виняткову необхідність для молодих людей. Молоде покоління виросло в світі що вчить їх, що Християнство не має суті, і що це просто пусті слова. Подібно, що вони живуть в світі з дуже сильним обізнанням щодо товариських, міжособистісних, і навколишніх потреб. Якщо Церква не звертає на ці справи, тоді слова нашої критики не дають довіри в очах нашої молоді. Щоб затримати цих людей в Церкві, ми повинні приділити часу, енергії і матеріальних ресурсів в філантропічній діяльності.

До великої міри, зробити наші парафії більш привітними означає створювати умови в наших громадах де люди будуть мати багатозначний досвід Православ'я. Христова Дорога зосереджена у віруючому зібранні “з миром”, ісповідуючи цю ж саму віру, ідучи разом в напрямку Господнього Царства. Євхаристична громада — парафія — де є Православ'я переважно вивчене і прожите, і де повністю набрало досвіду і відсвятковане.

Розділ 7

Привітання Відвідуючих

Більш ніж ми б хотіли думати, люди говорять про те, що побувавши в Православній парафії, вони почували себе як невидимими. Знову і знову, люди говорили про це саме: “Ніхто не привітався. Ніхто навіть не помітив, що я там був.” Молоді сім'ї з маленькими дітьмичують себе навіть в більш незручній ситуації тоді коли на них здивляються саме в той час як їхня/ї дитина/діти погано поведуться. Ті люди, які це відчули на собі не залишаються до кінця відправи і ніколи більше не повертаються.

Якщо і існує хоча б одна частина в парафіяльному житті якій ми повинні присвятити велику увагу, то це саме мистецтво привітання відвідуючих. В житті,

перше враження дуже важливе. Не має нічого важливішого ніж приваблюючи нових членів і запевнити в тому, що відвідуючі отримають хороше враження з їхнього першого візиту.

Роль Парафіяльного Священика

Вивчення в парафіяльному рості показали, що більшість нових членів парафії прибули до громади в результаті того, що їх було запрошено родиною або приятелем. Це говорить нам про те, що в загальному парафіяльне членство відіграє важливу роль в притягненні нових людей до церкви. Коли вони в церкві, парафіяльний священик відіграє важливу роль в тому, щоб люди відчували себе як вдома.

Як було вже повідомлено раніше в цьому Довіднику, одна з важливих ролей парафіяльного священика в створенні привітної атмосфери полягає в тому, щоб зробити відповідні відправи, духовно повчальні і передати повідомлення людям, для того, щоб вони “взяли додому” з собою. Парафіяльний священик також повинен слідкувати за позицією доступності. Люди повинні почувати себе вільно в підході до священика з питаннями, зауваженнями чи тільки привітатися. Це не означає, що священик повинен бути за дуже дружелюбним чи відкинутим. Він просто повинен бути самим собою і відноситись до відвідуючих так як ніби це його друзі, які прийшли відвідати його додому.

Важливість “Офіційного” Привітання

В кінці відправи, під час оголошень, священик повинен привітати усіх гостей які приєднались до братства під час богослужіння. Якщо хтось в братстві знає гостей церкви, то це було б доброю ідеєю, щоб подати записку священику з іменами гостей; в такому випадку, священик може привітати привселюдно цих гостей по імені. Якщо

є кава після відправи, то священник повинен запросити всіх гостей залишитись на товариський час.

Деякі парафії навіть мають спеціальну неділю для нових членів на протязі року. На спеціальному обіді після недільної Літургії, нові члени офіційно запрошені до парафії священником і президентом парафії, а також їм вручається маленький подарунок (переважно ікона) як знак подяки того, що вони вирішили стати частиною парафіяльної родини.

Скористатись “Нагодою Запрошення”

Гарно привітайте, тих людей, які задзвонили чи завітали до церкви. Пам’яйте, що треба записати їхні імена, адресу і число телефону. Запропонуйте відвідуючим маленьку екскурсію по церкві, і коротке ознайомлення з відправами і парафіяльними подіями. Дайте відвідуючим одну чи дві брошури які дають загальну інформацію про церкву і/чи про Православ’я. Коли таке стається під час тижня, тоді працівник церкви може запросити відвідуючих прийти в неділю на Літургію.

Використовуйте дверника під час відправи

Дверники це амбасадори парафії; вони надають “першого враження” віруючій громаді. Людина, яка тепло, бадьоро, гостинно привітала має велике і позитивне значення на відвідуючих парафії (і на “постійних” також!).

Коли вітати нових людей, привітайте їх до парафії, подайте їм гостьову книгу, щоб підписати, і дайте їм копію молитовника, парафіяльного бюлетню і/чи газети і будь-які доступні інформації. Дверники також можуть зробити список відвідуючих і передати парафіяльному священнику в кінці відправи. Якщо відбувається щось особливе в цей день (наприклад посвячення лози в Лозову Неділю, чи Єпископська

візитація на храмове свято), дверники можуть повідомити про це відвідуючих, щоб вони знали чого сподіватись.

Допомогти відвідуючим слідкувати за відправою: Робота дверника не закінчується після привітання із всіма відвідуючими. Дверники повинні знаходитися досить близько до тих, хто прийшов тільки подивитись і послухати, тобто, щоб допомогти їм слідкувати за молитвенником. Це вже є важко бути новим в парафіяльній громаді, не зважаючи навіть на те, що важко зосередитись що саме зараз відбувається у відправі. Якщо новоприбулі парафіяни почуваються спантеличеними (перегортають сторінками), то в такому випадку дверники можуть допомогти їм при слідкуванні за відправою. Це саме важливо тоді, коли відбуваються зміни щодо відправи і це не зазначено в молитовнику (наприклад, свято Господнє, коли три антифони відрізняються від регулярних).

Що робити після відправи

Час кави це цінна нагода місіонерської роботи. Якщо у вашій парафії не має часу кави, то поміркуйте про створення цього. Це не повинно бути щось таке пишне — просто кава/чай, соки і легка перекуска задовільнить усіх. Найбільш важливим є те, що духовенство не має можливості до подальших зустрічей після відправи.

Зразу ж після того, як відправа скінчилась і оголошення закінчились, дверники запрошують нових парафіян на Час кави. Під час кави дверники можуть розпочати розмову з відвідуючими використовуючи “Три питання для Відвідуючих”, що знаходиться в кінці розділу.

Пам’ятайте бути до кінця з Новими членами

Бути до кінця це життєвонеобхідно, для того, щоб впевнитись, що відвідуючі повернуться знову. Перед тим як відвідуючі підуть додому, не забудьте взяти їхні імена і адреси. В той момент як вони будуть відходити, то дайте знати їм, що вам було приємно, що вони приєднались до них в Богослуженні, і дайте зрозуміти їм, що вони можуть приходити в будь-який час. На протязі тижня, вишліть їм відкритку подяки за те, що вони прийшли і знову ж таки дайте їм знати, що двері для них відкриті в будь-який час.

Люди виявлять свої інтереси до парафії коли до них задзвонити чи особисто відвідати, чи привітати відкриткою. Таку увагу може проявити парафіяльний священник чи “Група Допомоги” мирян добровольців.

Ніхто не хоче почуватись непривітно чи невидимо в новій ситуації. Найкращий спосіб це пам'ятати як відноситись до нових людей у вашій парафії, а саме поставити себе в їхнє положення. Всі ми знаємо, як то бути новими — занепокоєння і побоювання. Коли хтось новий приходить до вашої парафії, то добре згадати саме той час коли ми були в тій ситуації і спитати, “Що мені було потрібно в той момент?” Вживайте це як ваш довідник в тому випадку коли ви хочете познайомити їх з громадою. Так як говоре стара приказка: “Роби комусь так само як би ти робив собі.”

Три питання для відвідуючих

Ось три запитання, що кожен може запитати нових людей в кінці відправи. Це досить загальні питання і відносяться до будь-якої ситуації:

1. “Чи вам сподобалась відправа?” З першого їхнього візиту Православної відправи, реакція більшості новоприбулих буде така або “сподобалась” або “не злюбили”. Є такі що просто були зачарованими цим (подібні до посланців Св. Володимира) вони

“не знали чи вони в раю були чи на землі“. Інші бачать це як щось чуже на противагу того, що вони вже бачили, але водночас це просто захоплююче. Щоб людина не сказала “Так, мені сподобалось!“, чи “Ні, мені зовсім не подобається“, ви можете переходити до питання номер два.

2. “Чи у вас є будь-які запитання?“ Не будьте залякані цим питанням. Ви можете добре не знати про складність вашого богослуження але все ж таки відрізняєтесь тим, що знаєте більше ніж відвідувач. Чи ви в змозі відповісти на запитання чи ні, переходьте до питання номер три.

3. “Чи ви б хотіли зустрітись з нашим священиком?“ Це дуже важливо, щоб відвідувач мав можливість зустрітись з парафіяльним священиком. Деякі парафії навіть мають приготовлений спеціальний стіл для парафіяльного священика і будь-яких відвідуючих в цей день. Будь-які питання на які ви не можете відповісти можуть бути передані отцеві коли ви представити його відвідуючим.

Розділ 8

Організовуючи парафіяльні події базуючись на місійній роботі

Для того щоб парафія зростала, ми повинні притягнути більше людей. Це природне явище коли ми запрошуємо людей на різні богослуження, це не тільки єдиний шлях “приваблення“ когось в парафіяльне життя. Існує багато парафіяльних подій, що можуть спонукати відвідуючих до громади. Щоб привабити більшу кількість людей, парафіяльні програми повинні бути різноманітними як тільки це можна, пропонуючи різні теми, підходи і промовців.

До речі, всі громадські події можуть мати місійне значення для них. На випродажі домашніх виготовлень, наприклад, люди можуть працювати як касири, тому вони повинні мати досить різної друкованої літератури, щоб поставити кожному покупцеві в торбинку, коли вони щось куплять (напр., парафіяльні події, які повинні незабаром відбутись і/або різноманітні маленькі парафіяльні памфлети, або Віра в загальному).

Гуртки, Реколекції і Семінари

Часом кожна подія може бути причиною, щоб стати свідком віри, особливі програми повинні бути організовані декілька разів на рік з особливою увагою на те, щоб привернути більше нових членів. Сесії повинні проводитись у вигідній обстановці корисні по своїй природі і значенню для тих що зібрались. Маленькі групи можливо захочуть зійтись в класі або можливо в домі одного з учасників; великі групи будуть зустрічатись в парафіяльному залі чи в самій церкві, залежить від теми і хто буде розповідати.

Програма: Задум кожної програми і/або події буде залежати від вашого вільного часу і що б ви хотіли удосконалити. В загальному, існує три види організації місійних програм; вони можуть відбуватись тільки пів дня, чи у ввечері, або під час обіду/вечері. Семінар це у вигляді лекції, де оповідач читає реферат і в кінці залишається час для дискусій.

Семінар повинен включати реферат, який не більше ніж 40-45 хвилин і дискусії обсягом від 10 до 15 хвилин. Якщо у вас є більш аніж один семінар, ви повинні пам'ятати, що необхідно зробити перерву (переважно 15 хвилин) між ними.

Найкращий обсяг семінару спрямований на нових людей чи зацікавлених членів це все разом від 90 хвилин до двох годин. Такі події повинні починатись з коротеньким привітанням приблизно 5 хвилин, після того член парафії представить 10-хвилинну розмову про те, чому вона чи він є Православними; це просто підготовка, яка підготовляє до головної розмови промовця. Головний реферат має бути приблизно від 40 до 45 хвилин, після чого питання і дискусії обсягом від 15 до 20 хвилин. Час для товариства.

б) Гуртки: Так само як і семінар, до гуртків відносяться сесії з викладом і час на запитання і відповіді. Додатково, до кожної сесії відокремлений час для людей, щоб вони могли виконувати якусь ручну роботу. Це може привести до поділу на маленькі групи, де в кожній групі буде своє завдання. Наприклад, гурток на тему Божественна Літургія, на цій сесії можна буде пояснити групі про три антифони, а саме обговорити один з антифонів. Тоді учасники зберуться разом і можуть поділитись з іншими своїми враженнями.

До практичної частини сесії може відноситись будь-якого роду діяльності. У гуртку Божественної Літургії, може відбуватись дискусія про просфору (хліб який ми вживаємо у Божественній Літургії) це може привести до випічки самого хліба.

До гурткових сесій повинно входити виклади приблизно від 15 до 20 хвилин, обговорення обсягом від 15 до 20 хвилин і діяльність обсягом 15-20 хвилин. В залежності від теми сесії, ви можете мати перше загально-групове обговорення, а потім діяльності (так як з вищезгаданим прикладом просфори), або діяльність зразу ж після групового обговорення (так як з прикладом про антифон).

На додаток, беручи більше часу ніж необхідно на семінар, гурткам також необхідно мати більше місця, так як повинно бути досить кімнат для різного виду діяльностей щодо семінару. Сила гуртка полягає в тому, що навчання посиленне ручними роботами, які допомагають людям запам'ятати те, що вони вивчили.

с) Реколекція: З трьох видів програм, реколекції потребують найбільших організаційних зусиль. Але все ж таки вони пропонують великі потенційні можливості щодо духовної настанови. Реколекція, на що вказує нам сама назва, пропонує учасникам можливість відійти на деякий час від їхнього нормального способу життя до більш посиленого зосередженого духовного життя. В той час як ви знаходитесь на реколекціях вашої парафії, це краще б було зробити десь в іншому місці, а саме відійти від повсякденних місць і звуків вашого життя. В Україні і в інших Православних країнах, найкращим місцем для реколекції є монастир; таким ж самим місцем є і для нас у Північній Америці, де парафії у тісному зв'язку з громадою монастиря. Найкращим вибором щодо місця реколекції — Православний монастир, якщо це можливо і логічно. Якщо це не можливо мати реколекції в монастирі, то існують і інші місця, а саме Українсько-Православні інститути, центри місійної роботи або місцеві центри.

Під час реколекцій може бути два види сесій, у вигляді семінару і гуртка. На додаток цих сесій, реколекції відрізняються від семінарів і гуртків двома шляхами. Перше, збільшення учасників в літургійному житті Церкви. В той час як семінар і гурток може початись і/або закінчитисьз відправою, літургія це невід'ємна частина реколекцій і пов'язана з усією програмою, між сесіями і харчуванням. Наприклад, літургійний розклад на вихідні дні може включати наступне:

П'ятниця - вечір

- Вечірня або Молебень (відкриття табору)
- Вечірні сесія(ї)
- Вечірня відправа або Вечірні Молитви

Субота

- Утренья або ранні молитви
- Сніданок

- Рання/ї сесія/ї
- Час шостий
- Обід
- Післяобідня/ї сесія/ї
- Вечеря
- Вечірня
- Вечірня/ї Сесія/ї
- Вечірня відправа з Молитвою Причастя

Неділя

- Утрєня (якщо не служилась Всенічна в Суботу), 3-ій і 6-ий Часи, Божественна Літургія
- Полуденок і завершення

Можна ввести у програму реколекцій і інші унікальні речі наприклад 'тихий час' для особистого міркування. Це так важливо як і те, що сказано їм, а саме надати їм часу на роздуми і мовчання, а також дати їм можливість обдумати про все що вони вивчили, і дозволити Святому Духу вселитись у їхні серця в атмосфері молитви.

Промовці за межами Парафії

Всі три види подій, які були вищезгадані можуть бути представленні місцевими людьми — парафіяльним священиком, кимось іншим з парафії, або духовенством і/або мирянами з сусідніх парафій. Час від часу, це також корисно — зате більш коштовно— привести когось з іншого міста. Існує стара приповідка де термін 'експерт' в дійсності означає 'з іншого міста'. Подібне казання говорить нам те, що людська 'компетентність' збільшується щодо дистанції від їхнього дому. Все ж таки ці два докази зроблені як жест, і носять правду. В Євангелії, сам Ісус звертає увагу на

те, що «Пророка нема без пошани, — хіба тільки в вітчизні своїй та в домі своїм!» (див. Мт. 13:57). Більш ніж раз, парафіяльні священики казали промовцям, які відвідували, 'Я казав своїм парафіянам так само як ви казали, але до вас вони більше прислухаються'.

Коли розглядаючи можливості щодо запрошення когось з іншого міста, важливим є те, щоб зробити заздалегідь необхідні домовленості щодо дня коли ця подія має відбутись. Доповідачів необхідно запрошувати хоча б три місяці наперед — але шість місяців 'до того' було б навіть краще. Якщо парафія бажає замовити доповідача, який не є належить до Української Православної Церкви в Канаді, то необхідно отримати благословення вашого єпископа перед тим як робити будь-які домовленості.

Щодо бюджету, то парафія повинна бути готова покрити будь-які витрати, помешкання і забезпечити його чи її з якоюсь грошовою компенсацією. Щодо гонорару, то про це б було добре домовитись наперед. Якщо людина приїжджає витрачаючи свій власний час, то було б добре дати їй або йому гонорар; якщо доповідач приїжджає представляючи якусь особливу організацію, то в такому разі можна запропонувати їй або йому гонорар і/або виділити пожертву на організацію. Навіть і місцевим доповідачам, які не є частиною парафіяльного 'складу' (в будь-якому випадку: плачені чи добровільці) ви повинні виділити гонорар за їхній час.

Недільне Навчання

Так як більшість доповідачів спершу йдуть на відправу, то деякі парафії перетворюють недільний час на релігійне навчання дорослих, в такому разі затримуючи їх до або після Божественної Літургії. Ці класи повинні відбуватись формально у вигляді лекції, короткої презентації, або в неформальному виді: питання і відповіді. У вищезгаданому плані курсу це можна використовувати як програмне навчання в неділю зранку.

Цей вид програми є вигідним не тільки для новоприбулих доповідачів. Багато членів парафій є також зацікавленими у вивченні Віри але не мають досить часу під час тижня, щоб приходити на лекції або Біблійні класи. Це робить сенс того, що в такому випадку, використовувати час тоді коли вони присутні в церкві (неділі) для такого виду навчальної роботи.

Класи опитування

Парафії, які мають постійних 'шукачів', які приходять до їхньої церкви з питаннями про Православну Віру могли б організувати серію 'Класів опитування'. Ці класи створенні у вигляді спостереження життя і віри Православних Християн. Надаємо один з прикладів Курсу Опитування:

1. Наш людський шлях: наше створення в образі і подобі Бога; наша мета обоження — зростання в Господній подобі.
2. Проблема гріха: Праотчий Гріх; смерть як результат гріха; ефективність гріха на духовне здоров'я; спокуса і страсті.
3. Христос яко цілитель гріха і смерті; втілення, страсті, воскресіння; вознесіння; зіслання Святого Духа.
4. Церква як Христове 'джерело' зцілення: Літургічне Життя; пустельні страсті (піст, роздача милостині, добродійство)
5. Есхатологія: Кінцеві речі — Смерть і Суд, Кінець цього Світу, Рай і Пекло.

Якщо це відбувається двічі на тиждень протягом двох місяців, в такому разі, курс представлений 'шукачам' у вигляді перегляду головних моментів віри і життя Православних Християн.

Наступна сесія для тих, хто цікавиться у більшому вивченні, включає поширеніший огляд вірування і практики таких як:

1. Повторення Історії Церкви: Рання Церква (від 1-ого до 3-ого століть); Візантійська Церква (від 4-ого до 15 століть); Православ'я Слов'ян (від 9-ого століття до сьогодення); Церква в сучасному світі (від 18 століття до сьогодення)

2. Православ'я і Біблія: Походження Біблії, і Церковний підхід до перекладу скрипту; Святе Письмо і Традиція/Св. Передання

3. Православне Богослуження: Чому ми молимося і чому саме так; Таїнства; Денний Цикл Відправ; Відправи на різні потреби

4. Сім Вселенських Соборів: Доктринні Ствердження і закон канонів

5. Православне іконописання і церковна архітектура

6. Роль Святих в Православній духовності

Так як нові люди будуть приходити до церкви в різний час року, то було б добре зробити розклад курсу питань на цілий рік. Парафії з малою кількістю шукаючих можуть проводити цю програму під час домашніх відвідин замість офіційного курсу. Часом, коли працюючи з кількома людьми, парафіяльний священник чи вчителі миряни можуть організувати декілька зібрань з родинами і йти за тим самим навчальним матеріалом.

Загальні поради

Реклама: Усі спеціальні події і будь-які парафіяльні діяльності повинні як тільки можливо рекламуватись в місцевій газеті, по радіо і якщо можна то по телебаченню. Реклама повинна бути доступною: короткою, чіткою і влучною; необхідно подати про що і яка ваша тема, хто говорить, коли і де це буде відбуватись. Якщо потрібно оплачувати за реєстрацію, це також необхідно зазначити в рекламі. Але пам'ятайте, що навчальну програму, краще б було пропонувати безкоштовно, якщо це можливо; аніж брати кошти з цього, доречним буде коли ви попросите про

добровільну пожертву. В рекламі повинно бути зазначено про особу з якою можна буде скontaktуватись і/або число телефону.

‘Готові Ресурси’: Важливо, щоб ті що відвідують мали доступ до безкоштовної інформації щодо Православної Церкви. Також необхідно пам’яти і про те, щоб особа, яка стоїть при вході мала досить брошурок для людей. Це дасть їм надію пам’ятати пізніше про цей візит.

На додаток до безкоштовного матеріалу, ви також можете поставити столик з випродажою літератури, ікон, хрестиків і касет; фактично це важливо для тих, хто не живе близько до Православного книжкового магазину — в такому випадку парафія виступає єдиним джерелом у вашій громаді, щодо інформації про Православне Християнство.

Бути ввічливим з відвідувачами: Перше враження є дуже важливим. Коли ви рекламували місійну подію, або особисто запросили людей прийти послухати, дуже важливо є те, щоб ласкаво і з приємністю привітати їх саме тоді коли вони вперше заходять. Не часто скажеш — що перші враження є вкрай необхідними. Будучи впевненим, в тому що у відвідувачів залишились приємні спогади про перший візит до вашої парафії приведе до того, що вони прийдуть знову і також приведуть з собою інших!

Запис доповідей: В будь-який час коли відбувається спеціальна навчальна подія в парафії, то це повинно бути записано чи на магнітофон, відео або на обох пристроях. Ці касети можна тримати в парафіяльній бібліотеці, або роздавати, чи продавати зацікавленим. Звичайно, перед тим як записувати, необхідно отримати дозвіл від доповідача.

Багато людей шукають за висловом віри, але на разі вони ще не знайшли в 'головній течії' релігійної громади Північної Америки. Можна сказати, що Православ'я є менш знаною Християнською конфесією в Північній Америці. Види програм які вищезазначені підготовлені для того щоб розповсюджувати більше інформації. Православ'я пропонує нам систему вірування і шлях до життя яке може жити найглибші людські потреби для духовної підтримки. Це повідомлення є корисним почути для всіх, включаючи парафіян, які вже довгий час є членами парафії — фаміліярність часом приводить нас до того, що нашу велику духовну спадщину ми вважаємо само собою зрозумілим. Для тих хто шукає і для нових людей, ця програма в багатому духовному аспекті може бути 'першим курсом', що є нашою Святою Православною Вірою.

Розділ 9

Формування малих парафіяльних груп

А. Загальні принципи малих груп в парафіях.

З найперших днів Християнства мала група створила Церковне життя. Найперші Християнські церкви включали в себе дуже малі групи людей. Коли Св. Павло пише до 'Церкви' в Коринтян, Филип'ян, і т. д., він пише то групи людей кількістю 30, 40 або можливо і 50 людей. В місцях релігійного переслідування, саме ця мала група людей затримала і продовжувала підтримувати життя Церкви.

Малі парафії в дійсності це одна 'велика' мала група. У великих парафіях, саме малі групи підтримують тісний зв'язок/сім'ю. В парафіяльному рості робота малих груп є життєво-необхідною тому, що коли парафія зростає, то саме ці групи підтримують смисл зближеності між членами. Таємницею цих процвітаючих Євангелістів Протестантів - 'надзвичайно великі парафії', які будуються щораз в приміських громадах по всіх націях полягає в тому, що вони проповідують до своїх

членів з допомогою малих груп, які зосереджуються на кожній можливій потребі/демографічній групі громади. Чим більша парафія, тим більше необхідна робота малої групи.

Успішний ріст парафії залежить від роботи малої групи. В парафії можемо мати багато різного виду груп, кожна з яких має свою власну ціль, виборчий округ і структуру. В загальному, ми можемо сказати про звичайних чотири види малої групи:

Групи Послуг: 'Групи Послуг' також знані як 'Групи перевірки' або 'Група Дії'. Ці групи збираються з особливою ціллю/служінням в парафіяльному житті. Деякі приклади, що групи мають щодо служіння/дії, а саме це:

- Миряни - добровільці пастирського відвідування
- Сестриці/ Братства
- Парафіяльний хор

Групи навчання: 'Група навчання' зустрічається для того, щоб більше вивчити про Церковні вірування і застосовувати на практиці, чи вивчати про суспільний/культурний контекст в якому виражена віра. Поміж групами навчання парафія може мати наступне:

- Церковну школу
- Інформаційний клас
- Вивчення Біблії

Групи підтримки: Також називається як 'Групи духовного піднесення', ці групи переважно складаються з людей , які знаходяться в подібній 'ситуації', в подібному життєвому стані, або ті, які поділяють подібні життєві досвіди/переживання. Така група є створена для того, щоб допомагати людям в подібних ситуаціях , а саме в знаходженні підтримки, настанови і/або керівництва через їхню взаємодію з іншими. Деякі приклади, які надають групи підтримки:

- Група тяжкої втрати
- Товариство молодих матерів
- Зустріч з батьками в підлітковому віці

Групи зростання: Група зростання це комбінація другої і третьої груп. Групи зростання сконцентровує увагу на членах, які шукають підтримки одне від одного під час їхньої подорожі зростання у вірі і житті. До груп зростання відноситься слідуюче:

- Юнацька група
- Підготовка до одруження
- Дорослі діти батьків похилого віку

Принципи щодо ефективних парафіяльних груп

Коли вже хтось робив будь-яку групову роботу в парафії, в такому разі вони знають що це може вийти досить добре, а часом і ні. Вони можуть стати джерелом великого натхнення і товариства, або вони помаленько зменшаться до малої кількості розчарованих людей, які не знають де всі пішли. В такому разі, щоб допомогти групі навчання досягнути даної мети, лідер групи і організатори повинні пам'ятати декілька важливих принципів.

1. Молитва це ключовий фактор: Ісус обіцяє, що де збираються двоє або троє в Його імені, то Він також буде поміж ними. Зібрання в ім'я Ісуса повинно починатись з молитвою до Нього, Його Вічного Отця, і Його Животворчого Духа, проханням поблагословити Святою Тройцею, супроводжувати і просвіщати всіх тих, які беруть участь в групі.

Необхідно підтримувати духовність, це головний аспект групи. Православ'я — не є релігія 'теорії', а практика. Ми є в духовній подорожі шукаючи, що Христос зможе в нас вселити Православне серце, яке служитиме як фільтр і керівник через яке оминуть всі наші досвіди, ставлення і поведінка. Таким чином, всі зусилля

парафіяльною групи повинні бути зроблені у вигляді молитви, завжди бути відкритим до керівництва, натхнення і різного виду викликів, що дає нам в нашому житті Святий Дух, що ми можемо рости день за днем в повноті нашого людства яке створив Бог.

2. Група повинна звертати увагу на людські потреби: Головним ключем цього принципу є слово 'визначення'. Парафіяльне керівництво може відчувати, що члени мають один вид потреби; але все ж таки якщо члени не вважають, що це потреба, то вони не приймають участі в подібних діяльностях.

Люди можуть брати участь в групі, якщо вони хочуть, в якійсь мірі це допоможе їм в їхньому особистому житті. Якщо люди вважають, що група не допоможе їм, то вони можуть і не брати участі. В такому разі, цілі групи повинні бути зазначені таким чином, щоб люди відчули, що їх потреби будуть розглянуті. Це означає, що група повинна бути 'складена' таким образом, щоб люди побачили саме там є щось для них.

Наприклад, священник може відчувати, що його парафіянам потрібно більше розвивати свідомість Євхаристії, а саме частіше приймати Святе Причастя. Якщо з першого разу парафіяни не розуміють значення Євхаристії в Церковному житті, то це не означає відразу довірятись групі навчання, яка займається Євхаристичним оновленням. З іншого боку, більшість наших вірних хотіли б розуміти Божественну Літургію краще. Парафія може запропонувати групі навчання розглянути значення Літургії, і могла б використовувати це як контекст для обговорень щодо необхідності Євхаристії — так як Євхаристія це центральна подія Божественної Літургії. Ціль полягає в тому, що це не є обман; на початок необхідно звернути увагу на людські потреби.

3. Учасники вибраної групи особисто запрошені священиком/керівником церкви/мирянином: Парафіяльна група не повинна бути елітарною або винятковою. Головною метою для запрошення учасників є розвинути колектив відданих людей. Парафіяльний священик і/або керівник громади будуть знати саме які інтереси і турботи мають різні члени парафії. Це знання надає основу визначених потреб, які ми можемо перевести у діяльність групи вивчення. Знаючи що в парафії є люди з специфічними зацікавленнями, то це гарантує нам те, що ця група 'плідна'. До цього колективу необов'язково має входити велика кількість людей, можливо тільки четверо або п'ятеро; але все ж таки, коли вже все встановлено, то це дасть можливість тим хто відвідує, побачити те, що це вартує вкласти на це час.

4. Розмір групи надає змогу спілкування між учасниками: Розмір групи повинен бути зроблено таким чином, щоб це дало змогу на постійну участь і спілкування між учасниками. Якщо група завелика, в такому випадку не буде згуртованості, яка необхідна групам щодо успішного завершення їхнього мандату. Успішна група складається приблизно від дев'яти до дванадцяти людей. Максимальне число було б приблизно 20, в такому разі, потрібно звернути увагу на час програми щодо малої групи, поділ сесій в додаток до повних сесій. Якщо з'являється більш ніж 20 учасників, то пора поділити групу на дві малих сесії.

5. На першій сесії, керівник в загальних рисах розповідає про теми і процес, а тоді запитує учасників що вони сподіваються від того: Як сказано в рекламі, 'Немає нічого краще як чіткість.' Люди будуть більш заохочені приходити до групи якщо вони будуть мати групову мету, роклади і плани на майбутнє, які будуть зазначені з самого початку. Це також час для того, щоб перейти про всі 'початкові правила' щодо групової участі.

Існує і інше що також необхідно зробити завчасно, а саме це дізнатись від учасників, що вони сподіваються від групи. Саме тут підходячи до цієї ідеї ми зустрічаємось з людськими з'ясованими ідеями. Керівник групи повинен бути доступним щодо програми, а також сполучати в програму різні поради або прохання від учасників групи. Це говорить про те, що думка і інтереси тих хто беруть участь є цінними і вагомими, що надає зацікавлення щодо особистого вкладу і введення в групу різного виду діяльностей.

6. Своєчасність щодо часу — початок і завершення, а також обсяг часу повинен бути чітко зазначеним і дотриманим: Це є інша справа чіткості. Люди живуть дуже зайнятим життям і в загальному почуваються соромно щодо будь-яких зобов'язань. В такому випадку потрібно чітко зазначити вчасність.

Коли плануються сесії, необхідно пам'ятати, що коротший час більше приваблює людей ніж те, що розтягнене на декілька місяців. Наприклад, ми можемо взяти сезони Церковного року і спланувати в такий спосіб, щоб група навчання могла це проводити наприклад під час тижнів Великого Посту або Різдвяного Посту.

Якщо б ви хотіли організувати довшу програму, то необхідно розбити програму на декілька малих частин; наприклад, вивчення Євангелії можна було б поділити на чотири частини кожна з яких буде вивчати одну частину з Євангелії: Матвія, Марка, Луки і Івана. Такий підхід підтримує теми і/або інформацію в одному контексті, що полегшує розклад людей, і також дозволяє тим людям, які приєднуються до групи з середини не чекати довго але відразу починати нову тему зі всіма членами групи.

Інша справа щодо укладення часу полягає в тому, щоб групові сесії дотримувались даного часу, який був зазначений в рекламі або в оголошенні. Пунктуальність допоможе в тому, що люди будуть віддані цій справі. Навіть якщо ви могли почати пізно і забрали більше часу в кінці тепер і в минулому, і маючи

постійно неврегульований час на початку і в кінці, це тільки приведе до того, що люди будуть роздратованими і незацікавленими.

7. Забезпечити учасників текстами і/або іншим можливим матеріалом: Учасники повинні отримати досить початкових і допоміжних ресурсів мати це під рукою. До цих текстів може входити короткий огляд мети групи, важливі дати або теми які необхідно обговорити на сесії. Конспекти надають людині можливостей працювати з цим на сесії, і подальші читання дозволяють їм 'взяти мандат групи додому' і що допоможе їм обміркувати про це пізніше.

Керівники групи навчання повинні бути уважними про те, щоб не 'перевантажити' учасників матеріалом. Якщо вони мають забагато матеріалу, то вони можуть почуватись приголомшеними процесом і можуть бути знеохоченими до подальшої участі в групі. Також, забагато інформації приводить до того, що учасники повністю не вкладають своїх особистих талантів або зацікавлень щодо групи.

Існує і інший важливий момент щодо групи навчання це те, що учасники повинні бути заохочені записувати під час сесій. Записуючи це допомагає людям запам'ятати те, що було вже обговорено, і може бути цінним для особистого міркування в інший час. Це також добре заохочувати людей записувати запитання; часто буває так, що людина має добре і важливе запитання, яке забувається під час очікування на можливість запитати. Це велика втрата для людини і для інших учасників, які могли скористатись з того.

8. Керівники групи виховують Християнське товариство: Керівники групи повинні працювати таким чином, щоб викликати згуртованість в групі, спілкування — взагалі говорючи, атмосферу Християнського товариства. Перш за все, це означає, що керівники не 'вибирає собі улюбленців' з членів групи. Вони повинні запевнити, що кожен має можливість поділитись, і почувати себе як вдома. Керівники

повинні також стежити за тим, щоб ніхто не намагався (свідомо чи підсвідомо) монополізувати обговорення або роботу використовуючи особистий розклад за рахунок групового часу. З іншого боку, ніхто не повинен почуватись під тиском, якщо вони не хочуть брати участі в різного виду діяльностей.

Лідери груп повинні також пам'ятати про те, що вони не можуть використовувати групу в своїх особистих 'цілях'. Так як вони повинні бути обережними щодо інших учасників працюючи над денним порядком групи, керівники також повинні могли відрізняти між своїм особистим денним порядком і дійсним мандатом групи. Щоб перевірити чи ви як керівник монополізуєте дискусію, необхідно прослідкувати скільки часу ви присвячуєте щодо інших учасників. Буває так, навіть коли ви хочете говорити, важливим є те, щоб промовчати і дозволити іншій людині скінчити перед тим як пропонувати свою відповідь.

В кінцевому результаті, під час того коли керівники повинні контролювати групову дискусію, вони не повинні 'відкидати' самих себе з групової динаміки. Керівники так само як і учасники можуть взяти багато доброго від запропонованого навчання і зростання. Як вже було згадано в попередньому пункті номер один, парафіяльне зростання збирається в ім'я Христа, і де люди збираються разом, також і Христос є поміж них. Господь може використовувати групу щоб служити керівникам так само як Він може служити учасникам.

Робота малої групи є надзвичайно живлюючою для зростаючих парафій. Чим більше зростає парафія, тим більш необхідними стають ці групи. Але все ж таки, ця робота повинна виконуватись під керівництвом. Парафіальна сформована група збирається не тільки для того щоб поділитись особистими думками/денним порядком, але переважно щоб служити і наслідувати Христа через Його Святу Церкву. Церковні Писання і Святі Традиції завжди повинні бути нашими провідниками в групових діяльностях.

Подібно до цього, найбільш важливим є те, щоб священик парафії приймав участь в групі. Це не так важливо, щоб він був присутнім на кожному зібранні групи. Можливим є і те, щоб миряни могли також провадити такими групами. Все ж таки, вибір навчального матеріалу так само як вибір і підготовка керівників повинна бути зроблена під головним доглядом і з благословенням парафіяльного священика.

Один з прикладів розкладу для сесії Групи навчання

- відкриття Молитвою
- Вітання/вписування
- Послідовне виконання з минулої сесії
- Роботи керівника за навчальним матеріалом...
 - Зосередження увагу на специфічних даних
(з конспектуванням) і
 - обговорення
- Заключні коментарі/обговорення
- Заключна Молитва
- Товаристський час

Розділ 10

Підхід до Молоді і Юнаків

На звичайному Соборі УПЦК, який відбувся в 1970 році, був зданий звіт спеціальним комітетом, який вивчав потреби і турботи нашої молоді. Від того часу, тема місійної роботи з молоддю продовжує бути головною ділянкою занепокоєння щодо нашої Церкви, її єпархій та парафій. На теперішній час і одне покоління

пізніше, молодь 1970-их років, які сьогодні є батьками, в свою чергу турбуються про молодь — їхніх синів і дочок. Беручи до уваги те, що ми продовжуємо цю дискусію на протязі тридцятьох років, і виглядає так, що ми ще не вирішили це питання, як найкраще вплинути на молодих членів наших громад.

Слідуює не 'ця' відповідь, але просто деякі ідеї коли саме розробляти парафіяльні програми для підлітків і юнаків. Якщо ми можемо створити таку програму, яка б підходила на 'будь-який момент', таким чином ми можемо мати кращі шанси, щоб заохотити їх продовжувати роботу нашої парафії і Церкви як одне ціле. Не рекомендується, щоб ми ставили під загрозу прості вірування і практику нашої віри. Православ'я повинно прийматися будь-яким поколінням, яке воно є, а не за то, як 'би' відчували індивідуальні або малі групи людей. Нашим завданням є те, щоб пропонувати молодим людям Православну Віру, непідроблену, таким чином як говорить їм воля доречно і виразно.

Підлітки (віком від 13 до 17)

Підлітковий вік це велика приємність, а також велика напруженість. З новими багатообіцяючим сенсом самосвідомості і незалежності, в кожному новому дні підлітки бачуть пригоду навчання і самовідкриття. В цей самий час, коли все ще формується нова індивідуальність, молодь перебуває в перехідному стані від 'завершення дитячого віку', до 'дорослого віку в який вони ще не вступили.' Цей стан може бути однією з причин до сильної самокритики, тиск з боку ровесників і заплутаність індивідуальності. Щоб знайти підхід до юнаків необхідно пам'ятати про рівномірну любов як до дітей так і поважати дорослих.

Одна з найбільших викликів в роботі з підлітками — коли вони чим більше заглиблюються в свою фазу життя, тим менше на них впливають думки і ідеї батьків і інших людей, які є прикладом для них. Думки підліткової групи стають як вимір за

яким все починаючи з одягу до світогляду є вже вимірним. На сьогоднішній день, підлітки можуть мати більше ніж одну групу однодумців; в них є друзі, з якими вони проводять час під час школи і поза тим, товариші із спортивних команд, хори, і /або інше захоплення в ширшому товаристві. Так само, дуже важливо щоб українські Православні підлітки мали свою підліткову групу яка б була сформована на тій самій Вірі, і де вони можуть обговорювати різні справи життя, віру, мораль і інші 'великі питання' з їхніми однодумцями які також мають ті ж самі проблеми в своєму віці. Кожна парафія з підлітками повинна мати розроблену програму для молоді.

Молодіжна діяльність повинна взяти до уваги слідуюче:

1.) Діти цього віку добре розуміються в різних справах і занепокоєннях, з якими вони зустрічаються в світі.

Такі турботи повинні бути адресовані відразу, відкритим і чесним шляхом. Наша Церква не має на це відповіді і тільки відповідає на ті запитання, з якими вона стикається лицем в лице. Таким чином, ми повинні вчити підлітків науки і поваги щодо нашої Церкви, відносно різних справ і викликів, з якими вони стикаються, чи сучасними або іншими, таким шляхом, щоб це не було скомпроментовано але співчутливо і відкрито. Це допоможе їм зрозуміти світ з погляду на Віру.

Підлітки повинні почуватися вільно, коли хочуть задати запитання, і навіть давати виклик деяким пунктам. Обговорення повинно базуватись на даних правилах, що кожна людина має право сказати те, що в неї на думці — за винятком небезпечними або болючими заувагами — будуть відкрито розглядені. Молоді працівники не повинні бути здивованими коли підлітки намагаються і ловлять їх несподівано без будь-якого попередження з прямим і/або збентежуючими запитаннями або заувагами. Вони це роблять для того щоб побачити наскільки дорослий в дійсності зможе бути з ними. 'Показувати себе крутим' у вигідний

момент, не змусить схвилювати чи засмутити молодого працівника але навпаки, допоможе йому продовжувати роботу з групою підлітків.

2.) До роботи з молоддю входить декілька цілей, для того щоб сформувати освідчену особу.

Перш за все це Християнське формування. Вивчення про нашу Православну Віру і життя це повинно бути на першому місці. Цю науку повинно братись до уваги Український культурний контекст де ми проголошуємо нашу віру. Мета цієї науки не просто 'книга знань' Віри але об'єднання Віри з їхнім світоглядом і повсякденним життям.

По-друге, це бути активним в громаді. Молоді необхідно брати участь в різних видах діяльностях як в парафії так і в громаді. Це допомагає їм розвивати почуття власності або краще сказати почуття керівництва над їхніми громадами. Така участь повинна об'єднувати можливості лідерства для молоді, де б це не було і яка відстань це не була.

По-третє, Молодь повинна мати творчі, фізичні і соціальні діяльності. Підлітки мають багато енергії і їм необхідно більше витратити енергію безпечним і позитивним шляхом. Так само, їхнє усупільнення допомагає тим, що надає можливості взаємодіяти з іншими, як і з однолітками так і з молодшими або старшими від них.

3) Підлітки дуже зацікавленні у вивченні їхньої віри але в неофіційній формі. Вид лекції повинно бути сформоване до мінімальності. Готовий приклад навчальної роботи з підлітками знаходиться в груповому зібранні, можливо це в чийсь гостинній кімнаті або в молодіжному 'клубі' парафії. Лекції повинні надавати багато можливостей молодим для обговорення і міркувань. Щоб утримати інтерес і

зацікавленість підлітків в лекції, необхідно надати їм можливості робити аплікації або 'загальні уроки'.

Віком від 18-25 років — 'Коледж і Кар'єра'

Коли вони входять в доросле життя, то переважно це збігається з їхнім випускним днем школи і їхнім продовженням науки у вищих закладах або відразу ідуть на роботу. Часто цю групу юнаків називають групою 'Коледж і Кар'єра'. До цього часу, люди почуваються більш свободними щодо своєї особистості і незалежності. В той самий час, повністю новий світ відкривається перед ними. Коли вони пізнають цей світ, вони стикаються з новими ідеями і школами думки: соціології, політики, філософії і духовним.

Коли працюємо з цими людьми, треба бути готовими до багатьох дискусій і дебатів. Так само як і з підлітками, відповіді на їх запитання і думки повинні бути об'єктивними, використовуючи їх як можливість на продовження діалогу і вивчення. Юнаки цього віку не загубили інтересу щодо віри але вони заперечують спроможність розглядати все навколо і 'провіряти' інші перспективи. В такому випадку, вони стають 'мандрівниками'. Вони ходять до різних парафій, Церков, релігійних громад, в пошуках щоб об'єднати нове навчання і досвіди соціальні, духовні або академічні з утворенням світогляду і системи вірування.

Як далеко такі люди зайдуть від їхньої 'домашньої церкви' і як сильно вони все ще ідентифікуватись з цим (іншими словами, чи вони ще повернуться) це пов'язано з їхнім враженням щодо церкви у віці 10,11,12 років. Це встаннє говорить їм батьківський 'голос' і інші дорослі особи які мають вплив на них. В той час, коли вони входять в ранній підлітковий вік з цим враженням' що церква турбується про них, вітає їх і має цінність з якою вона хоче поділитись з ними, в такому разі вони

будуть завжди тримати свою віру і їхню парафіяльну громаду як взірець щодо їхньої 'світогляду'.

Часто така молодь навмисно покидає церкву в якій вони вирости. Деколи, вони йдуть в пошуках за іншим. Іншим разом, вони не мають вибору так як школа чи робота переводить їх до іншої громади. Виглядає' що 'Навчання і Кар'єра' чоловіків і жінок які виростили у вашій церкві ви побачите в іншій папарафії. Так само інша парафія побачить молодих людей які виростили у вашій парафії. Таким чином, це стає дуже необхідним щоб 'домашні церкви' мали змогу приваблювати свою молодь, особливо якщо вони переїхали до іншої громади в зв'язку з роботою чи навчанням. В таких випадках, молодій особі необхідно надати ім'я священика і назву місцевої церкви, і парафіяльний священик повинен бути проінформованим, що молода особа переїхала до його громади для того щоб він міг зв'язатись із нею. В той самий час, домашня парафія не повинна забувати за свою молодь; це може бути дуже повчальним для такої особи, знаючи, що він чи вона все ще мають місце в парафії в якій вона чи він виростили.

Працюючи з дорослими 'Навчання і Кар'єра', то необхідно пам'ятати про баланс. Їм повинно надаватись досить часу на роздуми але не забагато для того, щоб вони не почувались ігнорованими. Ці люди не хочуть почуватись 'переслідуваними'. Все ж таки, залишаючи їх повністю наодинці 'до того часу коли вони будуть готові повернутись' може призвести до несподіваних наслідків', якщо вони тим часом не приєднаються до іншого духовного дому.

Так як і підлітки' дорослі 'Навчання і Кар'єра' переважають більш не формального підходу до навчання. Деякі парафії пропонують влаштування у вигляді 'дому кави' для духовництва 'Навчання і Кар'єри'. Кожен тиждень або кожних два, парафія має вечір коли молодь може прийти і випити каву і брати участь в обговоренні про віру; часом ці обговорення є запланованими, а в інший час питання учасників поставлено в денний порядок вечора.

Необхідні справи щодо цієї групи молоді заключаються саме в громадських питаннях. Коли починаємо в парафії групу 'Навчання і Кар'єра', організатори повинні мати на увазі, що в групові участі повинні входити так звані громадські роботи і допомоги. Такі роботи показують молоді що громада парафії відноситься серйозно до виконання того що проповідується. Ці люди хочуть бачити віру яка живе за стійкими правилами, а не просто говорить це в теорії.

25-30: 'Шукачі'

Так як чоловіки і жінки переходячи середину двадцятих років, вступають в нову фазу свого життя. Чоловіки і жінки цього віку більш стабілізуються щодо життя. В той момент, їхні пошуки більш наполегливі. За мість того щоб 'дивитись по сторонах', вони стоять 'шукачами', з метою щоб знайти специфічне місце в житті. Такий пошук надає ефекту щодо кожного моменту їхнього життя; роботи, дому, різного виду зв'язків, громадськоко кола і духовності.

Але ви можете і не бачити 'шукачів' у вашій церкві, такі люди все ще переходять від однієї парафії до іншої. Але все ж таки, вони вже не приходять тільки для того щоб 'подивитись' але вони шукають за місцем яке вони можуть назвати домом. Вони зроблять остаточний вибір тільки тоді, коли вони зможуть мати 'зв'язок' з даною парафією. Парафія повинна надати можливості на богослуження, програми і товариські спілкування, щоб людина почувалась частиною того.

Можна сказати і більше про духівництво щодо віку цієї групи і це можна знайти в розділі четвертому і п'ятому цього посібника. Проводячи різні роботи з людьми які 'шукають' коли їм більше ніж двадцять' то в такому разі парафія може використовувати більш формальні підходи. Парафії побачуть більше успіху з групою обговорення, класами 'Вступ до Православ'я', вивчення Біблії і т.д. Ці люди також готові брати будь-який матеріал додому, касети і відео касети. Також парафії, які

мають веб сторінку краще спілкуються по інтернету; намагайтеся пропонувати лекції через інтернет для груп обговорення і вивчення віри.

Інший важливий фактор в парафіяльному житті цієї групи це надання можливостей для товариства. 'Шукачі' це люди які шукають за місцем де б вони могли знайти зв'язок з іншими людьми того самого віку. Парафія повинна робити все можливе щоб затримати людей цього віку, які вже ходять на ці курси, пам'ятаймо, що нові люди мають добрі можливості зустрітись з своїми однолітками які вже беруть участь в парафії.

30-35: 'Власник ділянки'

Входячи в тридцятилітній вік, більшість людей вже зменшують темп свого життя і кар'єри, вони починають створювати 'дім' для себе. Цей дім не тільки їхнє житло але до цього відноситься і громада, світські круги і місце де вони будуть ходити до церкви. Потім, буде час коли люди будуть наполегливо шукати специфічної парафії де б вони могли належати.

З людьми яким поза двадцять, 'тридцять з лишнім' чоловіки і жінки будуть приходити на ці класи, групи обговорення і інші програми. Люди котрі є батьками маленьких дітей також можуть приходити, там вони отримають добру духовну структуру і там вони зможуть спілкуватись з іншими дітьми цього самого віку. Часто, дитяче пристосування до парафії буде одним з головних факторів щодо батьківського рішення залишитись чи покинути парафіяльну громаду; до речі, це не є новинкою для цього віку, що саме діти приводять батьків до церкви.

В деяких випадках, люди цього віку знаходять себе саме тоді, коли вони повертаються до Віри їхнього дитинства, саме коли вони покинули свою віру вже багато років тому, а можливо від раннього підліткового віку. Часто, вони повертаються завдяки якоїсь події в їхньому житті, що надає їм розміркувати (чи признати) їхню

справжню віру. Деякі повертаються після розводу чи смерті їхніх близьких, а інші повертаються завдяки тому, що діти ставлять важкі запитання. Це тільки три з багатьох можливостей. Коли такі люди повертаються, то важливо не тільки тепло привітати їх але також бути чутливим до того, що вони мабуть повернулись з деякими побоюваннями. Можливо вони покинули з якоїсь неприємної причини або можливо що вони довго не ходили, вони не впевнені як їх чи їхню сім'ю приймуть.

Підсумовуючі думки

Найбільша духовна потреба для юнаків і молоді це мати можливість поєднатись у Вірі, використовуючи два шляхи. По-перше, вчити їх про чудову спадщину, частиною якої вони є. По-друге, пояснити їм, що сполучає їхнє вірування з досвідом їхнього життя в цьому суспільстві, і в той самий час спонукає їх до боротьби за спадщину в якій створив їх Бог. В минулому, ми вклали багато часу і матеріалу в навчання молоді про їхнє культурне походження. Наше завдання на теперішній час, показати їм зв'язок Православ'я із світом в якому вони живуть сьогодні.

Щоб познайомити нашу молодь з живим і близьким Православ'ям, ми повинні бути відданими до того, що ми затримуємо. Коштовності нашої Святої традиції і Українсько-Православної спадщини повинні затримуватись — або в деяких випадках, знову незаземлювати. З іншої сторони, камені договору, які спонукають нас до упадку і на дав поганих навичок — повинні бути звільнені. Нашим обов'язком є те, що ми повинні бути проникливими щодо визначеного шляху і дороги молитви, шукаючи наставлення Святого Духа і завжди перебувати відкритим до Правди, яку Він нам показав. Це означає приймати два способи: спокійний і той, що дає виклик з однаковою вдячністю і втіхою так як обоє походять від Господа.

І на кінець, кожен з нас, чи то прямо зацікавленні в роботі з молодими людьми чи ні, чи мають якусь практику з молоддю або ні, мають одне справжнє завдання в роботі з юнаками і молоддю. Кожен з нас повинен показати нашому молодшому поколінню як Свята Православна Віра, представлена Українською духовною спадщиною, і може бути доповнюючим джерелом в їхньому житті. Цей урок навчається більш ефективно, не в класі чи на семінарах але з прикладу власного життя.

Коли я запитую людей в нашій Церкві, 'Хто найбільше навчив тебе про віру?' то вони часто відповідають, 'Баба'. Баба не мала богословської освіти; Баба не ходила на семінари по служінню з молоддю; Баба можливо ніколи не чула про розвиток психології. Причиною чому Баба мала такий вплив, а це тому, що вона показала як жити по вірі. Це якраз те, що кожен з нас може запропонувати нашій молоді сьогодні - модель життя наповнене блиском Господньої присутності кожного кроку нашого шляху.

*Більше фактів котрі необхідно розглянути
коли працюємо з молоддю*

— Бути чутливим до їхніх сумнівів, страхів, потреб.

Це не важливо чи їхні занепокоєння є дійсними чи видуманими — вони важливі для людини. Коли до цього ставитись серйозно, ми показуємо молодій особі, що вона/він є поважними людьми.

— Не ставитись зі страхом, огидою чи злістю, коли вони часом скажуть щось 'невпопад' або жорстоко.

Багато разів коли вони це роблять то вони випробовують чи можна бути самим собою серед вас чи ні.

—Бутьте чутливими також до боротьби, щоб прожити в реальності двох культур, Канадської і української, — а можливо і третьої.

Молодим людям необхідно знайти баланс і синтетиз цінностей і світогляду їхньої спадщини і культури землі на якій вони живуть.

—Шукайте методи навчання і формування, до яких можна було б притягнути молодих людей.

На сьогоднішній час телебачення дуже привабливе (воно швидке, голосне, кольорове), якщо ми не можемо привабити їх на нашу сторону, то вони не будуть зацікавлені.

— Об'єднувати розділи або програми, щоб це допомогло їм розвивати суспільну свідомість і зміст Любові Євангелії в дії.

Наприклад, добровільно допомагати при їжі на Кухні під час Латинської Великої П'ятниці.

—Не боятись поділитись з ними щодо границь вірувань і досвіду.

Ніколи не боятись поділитись нашим Православно-Християнським параметрами щодо поведінки і характеру. Чи людина може зробити моральне вирішення без відповідних джерел?

— Не має необхідності намагатись захистити від виклику до Віри.

Молодь є більш життєрадісна аніж ми їх оцінюємо.

— Зацікавлювати молодь бути власниками своєї Віри.

Віру не можна просто відкласти на когось іншого; вона повинна рости з ними.

—Вчіть їх, що в їхньому житті, Христос і Його Церква повинні бути на першому плані з поміж усього іншого.

Молоді необхідно показати, що Віра свята, і вона є сформована і перевтілена в нашу ідентичність.

— Сприймайте їх такими які вони є, а не ким вони стануть чи що вони можуть робити.

Вони є необхідними тому, що вони були створені за Божою вподобою і ласкою. Членство в Церкві також важливе для них тому, що це шлях до вічного життя.

Розділ 11

Підсумки

Підтримувати правильну перспективу

В багатьох наших парафіях, одна з основних причин чому члени хочуть бачити нових людей в своїх громадах це щоб полегшити їхній тягар. Ті, що потребують допомоги, для реалізації нових бачень, один може легко пожаліти, а інший залишиться вірним новій людині. Як би не були цінні наші почуття роботи і наша потреба допомоги можливо буде потрібна, чи це стане мотивом для віруючих щодо Євангелії. Чи це є причиною, що Ісус сказав, щоб “йти і робити учнів усіх народів”? Ні. В кінці, ця поведінка тільки відкине людей і не приведе їх до нашого гурту. І знову ж таки час, коли Ісус нагадує нам, що будучи Церквою, будучи Його тілом в світі це не про те, щоб хтось прислуговував нам, а те, щоб ми прислуговували. Коли ми бачимо нові лиця в церкві, в нашій думці виникає перше запитання “Чим ми могли вам допомогти?” а не “Що ви можете зробити для нас?”. Головним ключем цього є те, щоб дозволити новим людям почуватись потрібними але не “примушувати” їх бути в громаді.

Новим людям потрібно надати досить часу для того, щоб вони самі стали частиною церковного життя, в той самий час розуміти, що вони роблять це від себе. Це вважається ‘майстерністю’ служіння новим людям: ми не повинні бути

байдужими до них, але в той самий час, ні в якому випадку ми не повинні брати верх над ними. Під час їхньої першої половини року, нові люди можуть приходити до церкви тільки раз на вісім тижнів; а тоді в другій половині року раз на шість тижнів; а тоді, можливо раз на місяць. За весь цей період часу, також ми побачимо, що вони все більше і більше беруть участь в суспільному житті парафії.

Тільки ми побачимо, що новоприбулі регулярно і часто приходять на відправи і інші парафіяльні події (і ми бачимо, що вони намагаються пізнати більше людей) то це є час коли ми можемо підійти до них і запросити їх, чи змогли б вони допомогти нам в деяких аспектах церковного життя: бути членом жіночої або чоловічої асоціації в спеціальному проекті, 'група з даними завданням'(група по догляду за церквою, доставка продуктів, група молоді, і т.д.). Ця участь надає новоприбулим іншого значення на те як вони вбачають парафію — а саме це вже не парафія до якої я приходжу, але парафія в яку я вкладаю свій час і зусилля на благо майбутності церкви (наприклад 'не просто' парафія, а 'моя' парафія). В кінці 18 до 24 місяця, в нас є особа яка не тільки прибічник церкви але будівник який вкладає свій час в майбутність громади.

Навіть як це бере багато часу, ми повинні протидіяти поштовху поспішати процес. В Божих очах, тисяча літ, немов день той вчорашній (Псалом 90:4). В духовній подорожі яка тягнеться у вічність, це бере декілька місяців щоб запевнити особу, що вона на правильному шляху, виглядає як маленький вклад часу.

Повертаючи колишніх членів

Для багатьох які читають цей Довідник, парафіяльний ріст буде означати, повернення колишніх членів які покинули громаду. Коли Православні покидають свою Церкву, то деж вони йдуть? В рідкісних випадках, вони йдуть до інших Православних юрисдикцій. Часто, вони йдуть до інших Християнських Церков.

Більшість часу, вони не йдуть нікуди. Більшість людей, які покидають наші парафії не йдуть до інших Православних Церков в неділю зранку, але вони також не йдуть ані до Католицької ані до Протестанської церков. В цей день вони або вдома або в якомусь місцевому ресторані снідають, або йдуть десь інше відпочивати.

Навіть як ця ситуація не може звучати досить обіцяючою, це в загальному має надію. Коли людина бере участь в іншій парафіяльній громаді, це виглядає, що вони не повернуться. Коли людина знаходить для себе громаду в якій він/вона почуваються добре і коли вони беруть участь в цій громаді, то в такому випадку створюється дуже, дуже сильний зв'язок. Як тільки людина знайде новий парафіяльний дім, тоді це виглядає неможливим, що вони повернуться до своїх парафій. Все ж таки, більшість людей не йдуть до інших церков коли вони покидають свої, то Українська Православна Церква все ще є правом на вибір. Особливо це є дійсністю канадців Українсько-Православного походження, які повернулись тільки до нашої Церкви заради свого бажання виховувати свої зв'язки з Богом. Вони не хочуть йти до Католицької чи Протестанської церков, вони не хочуть йти і до інших Православних юрисдикцій. Вони хочуть бути Православними і вони хочуть висловлювати своє Правосллов'я через спадковість їхньої Української спадщини.

Ми повинні бути чутливими до тих які висловлюють зацікавлення в поверненні до церкви. Процес повернення до Віри не відбувається за одну ніч. Ці люди, які в минулому постраждали в Українсько-Православних поселеннях і яким потрібно досить часу, для того щоб знову почуватись у безпеці. Для тих, які не приходили регулярно до церкви під час років, адаптація візьме досить часу, щоб люди привикнули до того, що в неділю зранку це відправа, а не пити каву і читати газету. Головним ключем цього є те, щоб повернути людей до парафії і членство надасть їм сенсу, що вони належать до чогось: 'Ласкаво просимо вас до нас'; 'Для вас і вашої

родина в нас є місце з усіма потребами і надіями і сподіваннями.’ Особа яка відчуває, що для них є місце, буде почувати притягнення до парафії.

‘Цінність’ Євангелизму

Було б безпечно сказати, що більшість членів в наших парафіях хочуть бачити, що їхні громади зростають. Все ж таки, багато людей сподіваються, що нові члени просто будуть повторювати за вже існуючими членами. Ми припускаємо, що новоприбулі які приїднуть до наших парафій будуть поділяти такі самі погляди, однакові інтереси і тіж самі потреби що і вже існуючі парафіяни. Це, все ж таки, не є так необхідно. Часто буває так, що коли нові люди вклали багато часу в громаду, вони намагаються поділитись з своїми ідеями і думками, що часто відрізняються від інших думок тих людей які вже довгий час є членами цієї парафії.

Ріст парафії має чітку ‘вартість’: зміна — зміна, не у фундаментальній доктрині і діях Церкви, але в значенні, за якою вірою і практикою вони живуть і поділяють в будь-якій церкві, юрисдикції або парафії (навчаючи мережу телебачення, мова, програмування, і. п.). Цей факт встановив час і знову ж таки дивимось на історію Церкви. В книзі Святих Діянь, ми читаємо про перший ‘поклик зміни’ який був представлений Церкві. Ранніми учениками Ісуса були Євреї; але Церква росла і зростала кількість Язичників які прийняли Віру. Аніж говорити, ‘В нашій Церкві нам не потрібні ці Язичники, тому що вони збираються все змінити,’ учні прийняли їх і змінили їхню індивідуальність, яка була з ними.

Деякі люди не хочуть бачити нових людей в своїх парафіях, тому, що вони побоюються тих змін, які можуть принести з собою нові люди. Такі люди повинні взяти це під увагу: одна тільки річ, яка постійно перебуває в нашому житті, а це — зміна. Насправді, так і є, а саме, коли запрошувати нових людей до громади, то з ними ви запрошуєте і зміни. Але, коли не приходять нові люди, це також приведе до

змін в парафії: стирання, застою і з часом приведе до закриття, коли не буде досить людей, які б могли підтримувати громаду. Це краще прийняти неминучість (і необхідність) зміни і допомоги підтримувати передбачені зміни, аніж протистояти змінам і безпорадно стояти і бути свідком втрати контролю.

Парафії які допомагають новим людям, а саме приймають необхідні зміни — досить несподівано, відкривають для себе приємну несподіванку. Коли релігійне братство сприймає потреби і ідеї новоприбулих, то в такому випадку новоприбулі відповідають на це тим, що сприймають і підтримують фундаментальність ідей і принципів за рахунок чого парафія була заснована. Наш Господь Ісус Христос навчає нас: 'Бо хто хоче душу свою зберегти, той погубить її, а хто ради мене згубить душу свою, той її збереже.' (Св. Луки 9:24 — також див. Св. Луки 17:33, Св. Матвія 10:39) Тому громади шукають будь-які способи щоб зберегти свої 'власні шляхи' таким чином, щоб не втратити і ті які б хотіли зробити зміни на своєму шляху (наприклад ті які готові 'втратити своє життя') заради Євангелії бачать, що те що вони цінують, підтримують нові люди і не є повністю втраченим. Іншими словами, 'вартість' росту парафії — зміна — в дійсності є вкладом в майбутнє нашої громади.

Все залежить від поведінки

Як було сказано існує два види встановленої думки, які з'являються у парафіян: підтримка або ріст. Щодо підтримки, то думка вже на рахунок цього є встановлення і це характеризується таким ствердженням: 'Все в порядку,' 'Нові люди тільки все поміняють.' Так як і людське тіло, парафія не може пишно рости якщо вона стає нерухомою. В ту хвилину коли ми кажемо, що все в порядку і нам не потрібно більше переживати про ріст, то ми вже почали процес виснаження, який в скорому часі приведе до закриття дверей церкви на добре. В Церкві, проста підтримка не є можливою. Ми або зближуємось із Христом або відхиляємось від Нього.

Встановлення думки, щодо росту то в парафії відзначаємо як Віру так і місію ранньої парафії аж до сьогодення, і шукаємо шляху щоб поділитись Вірою з іншими і продовжувати місію парафії в добре майбутнє. Одна велика характеристика, прийняття встановленої думки щодо росту парафій це переважаючий сенс радості в усіх їхніх діях. Це ясно, що члени насправді вірять у Віру; вони не тільки так названі християни. Вони насправді зворушенні щодо духовної подорожі в якій вони перебувають. Вони твердо переконані що 'Діамант Великої Ціни' — Православна Віра — вартує поділяти з іншими.

Люди які тримаються думки щодо росту мають величезну гордість в їхній громаді... і це показує! Церква будується і підґрунтя є вправне. Літургичні речі, такі як Євангеліє або облачення є чистими. Парафіяльні діяльності добре зорганізовані і добре проходять, показуючи що вони не тільки були складені в останню хвилину разом, але хтось витратив час і вклав зусилля запевнити що все було на своїх місцях і все йде своїм ходом.

Також, парафії які зосередженні на рості дуже турбуються за тим, щоб запевнити що потреби новоприбулих беруться під увагу. Перш за все, вони дбають, щоб кожен новоприбулий був приватно зустрінений і щоб вони знали, що вони можуть брати участь в парафіяльних подіях. Вони мусять подбати, про те щоб парафія була доступна і добре зазначена, для того щоб нові люди могли легко знайти все що їм необхідно (в'їзд в церкву для неповноцінних людей у візках, зал і інші необхідні засоби; вказівки щодо туалету, і т.п.; кімната, де можна перебирати дитину, хоча б в одному з туалетів). В них також є достатня кількість програм, що надає новим людям можливості з різним видом 'напрямків', а саме до якої громади можна приєднатись в разі потреби або зацікавлень. Зрештою, задум росту є оснований на реалізації, що інсує тільки одне добре і правдиве бажання, привести нових членів до парафії — в Святу Православну Церкву, і таким чином в нашу парафію, де людина може знайти спокій, ріст, зцілення і святість. Природньо, коли

людина відкриваючи себе хоче поділяти своє благословення з багатьма людьми. Нові люди не тільки можуть приходити допомагати щодо різних подій, але кожен відвідуючий дає можливість ділитись з Вірою. Передаючи слова Святого Апостола Андрея до його брата Св. Апостола Петра, вся парафіяльна ініціатива повинна висловлювати усвідомлення, що: «Ми знайшли Месію (Христа)... Ходімо і побачимо».

Можливо, Довідник пропонує велику спроможність вивчити і зрозуміти; крім того, все це можна підсумувати до однієї ідеї. Коли люди приходять до Христової Церкви, вони повинні відчувати, що люди поводяться як Християни. Коли людина не бачить іншої людини в цій парафії, де ми перебуваємо у Христі, якщо людина не відчуває, що громада це як одне ціле, виховує духовний ріст, тоді він або вона не повернуться. Поведінка це є все. Присутність позитивного і динамічного Християнського духу в парафії притягуватиме людей як магнітом. Такою була ситуація незлічених Православних парафіях по всій Північній Америці... і це також може стати однією з ваших причин.

Додаток 1

Вживання Англійської мови у Відправах

Вступні Коментарі

Нещодавне затвердження вживання Англійської (Французької) мов в Божественній Літургії відноситься до наступних: Апостола, Євангелії, Проповіді, Вірую і Молитви перед Святим Причастям. Будь-яке інше використання мови, згідно з рішенням літургічної мови на соборі 1995 року, повинна бути пред'явлена на Соборі Єпископів в письмовій формі на їх благословення. Це рішення визнає, що

деякі парафії потребують вживання двомовності в літургічних богослуженнях — в більшості випадках, це значить вживання англійської мови. Рішення також започатковує ці потреби беручи до уваги необхідність щодо всіх справ духовності (і звичайно відправа одна з тих справ) бути під проводом ієрархії.

Якщо в парафії необхідне вживання Англійської мови в їхніх Божественних Літургіях, то існує два питання, які ми повинні адресувати: 1.) Скільки потрібно англійської мови? і 2.) В яких відправах? Далі слідує три приклади як можна використовувати англійську мову в Божественній Літургії. Подібні принципи можуть також відноситись і до інших відправ, таких як Вечірні і Утренні.

Приклад 1

Англійська мова в 'Секціях Навчання'

Навіть коли вся Літургія виражає віру через молитву, пісні і дії, існують деякі моменти які чітко вказують на педагогічний момент. Цей перший приклад ставить англійську мову в ці секції 'навчання', таким чином щоб вони були більш доступними для людей обох мов.

— Третій Антифон/ Блаженства (спів хору по українськи, соліст виконує співи тих самих пісень по англійськи — цей гімн взятий з 'Нагірної проповіді' Ісуса; це пояснює що це означає для членів Господнього Царства)

— Кондак (старовинна форма 'навчання гімну')

— Апостол (двомовно)

— Євангелія (двомовно)

— Проповідь (якщо необхідно)

— Вірую (двомовно)

— Господня Молитва/ Отче наш (двомовно)

— Молитва перед Святим Причастям (якщо необхідно)

— Гімн після Святого Причастя 'Ми бачили світло правдиве...'—навчає про отримання плодів Святого Причастя.

Приклад 2

Англійська мова 'переплетена' на протязі всієї Літургії

Парафії в яких є потреба для більшого вживання англійської мови у відправах, а також в той самий час підтримуючи український дух богослуження, то в нашій Церкві повинні взяти під увагу "потік" англійського контексту на протязі всієї служби. Цей підхід поширює обидві мови більш врівноважено на протязі служби. У вищезгаданому прикладі, більшість англійської частини відноситься до хору/дякування. У другому і третьому прикладах, деякі частини відносяться до священика, а інші — до дяка або хору (і можливо до всього духовенства). В разі літаній, необхідно визначити, чи люди будуть відповідати тільки по українськи, чи в тій самій мові що і священик (українською коли він вживає українську чи англійську коли він вживає англійську мови).

Вживання Англійської

— Велика Єктенія

— Другий Антифон

— Третій Антифон/ Блаженства (хор співає куплети по українськи, дяк дякує це саме по англійськи)

— Тропар (особливо Кондак, який сам по собі повчальний)

— Трисвяте (альтернативно може відноситись до української/англійської мов)

— Апостол (двомовно)

— Євангеліє (двомовно)

— Проповідь (по потребі)

- Перша Єктенія за Вірних
- Поминання Великого Входу (по потребі)
- Єктенія Принесення, починається з “Дня всього досконалого, святого, мирного і безгрішного у Господа просімо”
- Символ Віри (двомовно)
- Анафора (слова священика: “Станьмо побожно, станьмо зо страхом... (і т.д.)”; “Прийміть, споживайте... (і т. д)”; “Пийте з неї всі...(і т.д)”; “Найперше пом’яни, Господи... (і т. д)”; “Нехай же будуть милості Великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа з усіма вами.”
- Єктенія перед Господньою Молитвою, і включаючи “Заступи, спаси нас...(і т. д)”
- Господня Молитва (двомовно)
- Молитва перед Святим Причастям (по потребі)
- “Ми Бачили Світло істині”
- Єктенія Подяки
- Відпуст

Приклад 3

Англійська мова переплетена в Літургії у двох варіантах

Цей третій приклад є таким сами підходом як і другий приклад, але використовує дві різних постановки використання англійської мови. Якщо парафія приймає такий підхід, то це означає, що під час двох Божественних Літургій, по суті все у відправі повинно відбуватись по-українськи і все по-англійськи. Це посилює людський досвід до обох мов.

Вживання англійської мови “А”

Вживання англійської мови “Б”

— Велика Єктенія

—Перший Антифон

—Мала Єктенія перед другим
Антифоном

—Другий Антифон

—Мала Єктенія перед третім
Антифоном

—Третій Антифон/Блаженства

(хор співає по-українськи, дяк дякує те
те саме по-англійськи)

—Тропар і Богородичний

—Трисвяте (альтернативно
по-українськи і по-англійськи)

—Апостол (двомовно)

—Євангеліє (двомовно)

—Проповідь (двомовно)

—Перша Єктенія за Вірних

—Поминання Великого Входу
(по потребі)

—Єктенія Принесення, починається від
“Дня всього досконалого, святого,
мирного і безгрішного у Господа просім“

—Третій Антифон/Блаженства

(хор співає по-українськи, дяк дякує
саме по-англійськи)

—Кондак

—Трисвяте (альтернативно по-українськи
по-англійськи)

—Апостол (двомовно)

—Євангеліє (двомовно)

—Проповідь (двомовно)

—Потрійна Єктенія

—Друга Єктенія за Вірних

—Поминання Великого Входу
(по потребі)

—Єктенія Принесення до і включаючи
“Поможи нам і спаси нас...(і т.д.)“

—Символ Віри (двомовно)

—Анафора - частина священика:

“Станьмо побожно, станьмо зо страхом...”;

“До неба піднесімо серця.”;

“Пісню перемоги співають... (і т.д.)”;

“Особливо за Пресвяту...(і т.д.)”;

“І дай нам єдиними устами і єдиним серцем...”

—Єктенія перед Господньою
молитвою до і включаючи “Заступи,
спаси... (і т.д.)”.

—Господня Молитва (двомовно)

—Молитва перед Святим Причастям
(двомовно або тільки в одній мові
мові, якщо необхідно)

—“Ми бачили Світло істини”

—Єктенія Подяки

—Відпуст

—Символ Віри (двомовно)

—Анафора - частина священика

“Благодать Господа нашого Ісуса
Христа“ (і т.д.);

“Подякуймо Господеві.”; “Прийміть,
споживайте...(і т.д.)”-

“Пийте з неї всі...(і т.д.)”;

“Найперше пом’яни Господи...(і
т.д.)”;

“Нехай же будуть милості Великого
Бога і Спаси нашого Ісуса Христа з
усіма вами.”

—Єктенія перед Господньою молитвою
починаючи з “Дня всього
досконалого, святого... (і т.д.)”

—Господня Молитва (двомовно)

—Молитва перед Святим Причастям
(двомовно або тільки в одній
якщо необхідно)

—“Нехай сповняться уста наші похвалою
тобі...”

—Заамвонна Молитва

Три вищезгадані приклади очевидно не вичерпані, але вони пропонують план як саме парафія хоче втілити англійську мову в службу. Ми повинні звернути увагу, на те, що саме така ініціатива повинна мати добру підготовчу базу. Якщо такий підхід до двомовності, призведе до непорозуміння у відправі, в такому разі буде половина ображених або естетично незадоволених людей, і це не буде зміцнювати віру тих, хто хоче англійську мову і не допомагає заохочувати тих, хто не є впевненим щодо таких справ. Підготовка є найбільш важливою річчю.

Кожна парафія є іншою. Кожен буде мати свої потреби щодо української і англійської мов. Але все ж таки, найбільш важливим є те, що ці парафії, які все таки хочуть поспробувати вживати англійську мову в їхніх відправах роблять це збалансовано, що стане корисним для всіх хто приходить на служби. Правильна підготовка (включаючи репетиція співаків перед відправою і парафія, яка отримала дозвіл від нашої ієрархії) є необхідним.

Також, треба узгодити виконання двомовної відправи на якийсь проміжок часу. Випробовуючи двомовну відправу раз або два рази це не досить щоб дізнатись чи це буде ефективним вибором для вашої парафії. Необхідно узгодити розклад який інтервалом шість місяців або і більше щоб отримати якийсь результат, щодо ефективності такого підходу.

В кінцевому результаті, необхідно пам'ятати наступне. Перш за все, використання англійської мови повинно бути частиною великої ініціативи, до якої відноситься навчання і також програмна допомога новоприбулим. Сама двомовність не приверне назад людей, але це може допомогти, тому що затримає всіх інших людей, які приходять.

По-друге, для тих хто каже, що “Англійська мова не робить нічого для мене“, важливо пам'ятати, що будучи Християнином (що означає слідувати Христа) означає робити щось добре для інших навіть коли не вигідно для себе. Будучи прибитим до

Хреста “не зробило нічого“ для Ісуса... але це зробило все для нас і для нашого спасіння. Вживання англійської мови у відправі не є так багато для тих хто вже є там але для тих хто може бути там, якщо Церковне життя було зроблене більш доступним для них.

Додаток 2

Деякі зауваги для парафій на фармах

В час коли парафії на фармах були основою нашої Церкви, то на теперішній час ці парафії знаходяться в критичній ситуації. Останні числа показують, що наша Церква складається приблизно з 12000 зареєстрованих віруючих по всій Канаді. Це число швидко зменшується. Один парафіяльний священик фармів звітує, що він служить в середньому 25 похоронів на рік і це вже робить на протязі семи років. Це 175 людей яких він похоронив протягом семи років служіння у сільських парафіях. Навіть, якщо це число не відрізняється між цими людьми, які є активними членами парафії і тими які не є “членами“, фактично, ‘основа’ нашого членства у фармарських громадах (і в більшості наших місцевих парафіях) зменшується до тої міри, що тільки декілька таких парафій залишаються боротись на одинці, запевняючи що церква існує для членів і не членів де вони можуть бути похованими.

Виростаючи в преріях, я знаю це почуття гордості, що ми будучи першим, другим, третім і навіть четвертим поколінням українців в Канаді, маємо в нашій ‘маленькій фармарській катедрі’. Я знаю наших батьків і прабабків глибоку віру в Бога, і спокій, який вони відчують, коли чують знайомі мелодії, запах кадила і пильний погляд на ікони. Я розумію рішучість цих декількох, які збираються в тих храмах, що колись були повними. Щоб дозволити тим парафіям ‘загинути без боротьби’ в середині це якось відчувається неправильно і ми відчуваємось, що ми зраджуємо зусиллям і пам’яті наших предків.

Але все ж таки, я також знаю, що це означає дивитись за парафіяльним храмовим святом, яке щороку зменшується тому що байдужість і похорони протягом років зменшило членство майже до нічого. Бачачи могили на яких не має нікому постояти, чи вираження незадоволення батьками пояснює, які діти є зайнятими, щоб прийти цього року на освячення гробів. Я бачу біль в очах батьків, бабів і дідів, коли недільна відправа відбувається 3 або 6 разів на рік, і діти не вможі або не хочуть приїжджати і бути разом з ними.

Це правда що є такі місця де була молодь чи дуже активні старші члени на фармарських парафіях, які із задоволенням виконували свої відповідальності, навіть якщо їх там є крихта. Але якщо подивитись на вищезгадане про що я описав, то це відбивається на ситуації в більшості на наших фармарських парафіях, тоді виникають важкі запитання і важливі дискусії, які необхідно зробити.

Що Не є Відповіддю

До сьогоднішнього часу, стандартним шляхом вирішення цієї проблеми на фармах створило розширений парафіяльний район, таким чином що хто ще залишився на фармарських парафіях можуть мати відправи у своїй церкві, поквартально або що пів року. Один має запитання, чи ця ситуація, коли священик роз'їжджає по парафіях від п'яти до 12, а то і більше парафій два або три рази на рік, чи це є одним з найкращих варіантів.

З парафіяльної точки зору, ми не можемо думати про це, тому що ми маємо 3-8 відправ на рік, і в нас є здорове церковне життя. Це стало проблемою в нашій Церкві з часів піонерських днів, коли не було достатньо священиків щоб обслуговувати всі парафії; для багатьох це припустима ситуація стала нормою. В реальності, це є виняток, що робить одну з надзвичайних і не улюблених ситуацій. Правда полягає в

тому, що ми завжди є покликаними бути в церкві (завжди необхідні бути в церкві) як тільки частіше — мати ціль кожної неділі.

Збільшуючи розмір наших парафіяльних районів, в дійсності не допомагає ані священику ані парафії. Священик стає “замученим” і таким чином він завжди стикається з фізичним виснаженням і емоційним тиском будучи далеко від своєї сім’ї на такий довгий період часу (переважно в цей час року коли сім’я переважно збирається разом під час Різдва і Паски), і тиск того, що він робить все можливе але ніколи в дійсності не живе своїм повним пасторським потенціалом. Подібно до того, парафія відчуває обтяженість тому, що менше людей йде до церкви робить полегшення людям щоб вирішити чи взагалі не ходити до церкви.

Рішення про закриття

Вирішення закрити парафію це болючий вибір, який можна зробити тільки коли не має надії відновити життя в парафії. Такий вибір, яким би він важким не був, не є новим для Церкви. Якщо ми подивимось на землі де існували Християни багато століть тому, то ми знайдемо, що ці країни повні руїн старовинних церков — будинки які давно не вживались, тому що громада яка мала богослужіння переїхали (навіть церкви, які колись були місцем перебування Вселенських Соборів сьогодні є пустими руїнами!). Коли на перший погляд це звучить досить стривожено але взагалю, парафії мають життєвий інтервал: церковний будинок живе і служить потребам віруючих, але коли вже не є життєздатний, то в токому разі закривається.

Якщо церква відслужила свою ціль і вже більше не потрібна або це важко отримувати, тоді відповідне рішення необхідно зробити базоване на відповідальності церковного управління, регіоні і людях — але не базоване на особистому почутті чи розкладі однієї особи чи групи людей з громади. Можливо церкву можна визнати як історичну цінність і уряд може допомогти утримувати або це можна перенести до

провінційного музею. Або можна перенести на таке місце де церква її потребує, наприклад, на один з наших Церквоних Таборів. Можливо на це необхідна підготовка, яке б не було рішення, ми повинні пам'ятати одне, що ми морально пов'язані і не дозволити їм тільки сидіти і гнити.

Коли закриваємо парафії то необхідно пам'ятати, що навіть якщо людську церкву закрили то не означає що його/її життя як Християнина прийшов кінець. Церква (з велико літери Ц) це більше ніж будинок, це Тіло Христове — живуча присутність нашого Господа у світі. Наше членство з Великої літери 'Ц' Церква не базується на місці де нас було охрещенно або де наші батьки/прабабки ходили. Наше членство в Церкві ґрунтується на нашій участі в житті Христа: святі таїнства, наші особисте життя молитви, піст і відповідальне керування.

В стародавній Церкві, коли будинок був закритий, віруючі просто переходили до іншої Церковної громади; вони не переставали бути Християнами. Ми повинні підходити до закриття церкви таким самим способом. Якщо ми повинні закрити наш церковний будинок, ми повинні робити це сплановано так щоб ми і наші діти і правнуки були наступниками.

Дві інших можливості

Об'єднання: Одна можлива альтернатива щодо закриття цілком парафії це об'єднання невеликої кількості послаблених парафій для того щоб зробити одну або дві парафії в даній частині. Церковні будинки можуть перебувати і можуть служити по черзі, але парафіяни були б змушені обходити більші громади людей.

Це є життєва можливість, до того часу коли люди готові побороти 'географічні перешкоди' щоб прийти до церкви яка 'не їхня'. Багато наших фармарських парафій розташовані менше ніж 30 хвилин одна від одної, кожна з яких менше ніж 15 'активних' членів (не включаючи тих які є членами тільки на папері). Багато членів

будуть вірно відвідувати дві або і три служби в 'їхній' церкві, але не підуть на служби в Українську Православну громаду, яка знаходиться тільки 30 хвилин неподалік від них. Якщо ми бачимо, що життя продовжується в наших сільських парафіях, то ми повинні відкласти ідею того, що це моя чи не моя церква. Усі Православні Церкви належать Богові. Усі Православні Християни належать Богові. Це є результат того, що ми повинні почуватись як вдома (і повинні чути як вдома) в будь-якій іншій Православній церкві.

'Центр': Парафіяльний 'центр' це різноманітність підходу об'єднання. Багато фармарських священиків говорять про відправи у сільських парафіях, але роблять більшість своєї духовної роботи у великих центрах по сусідству з сільськими парафіями. Це не є щось незвичайне, що священик буде їздити до міста щоб зустрітись з парою людей для того щоб підготувати до шлюбу або хрещення, яке буде в одній із фармарських парафій під його опікою.

В такому випадку в парафіях при великих центрах є двоє або більше священиків. Всі ці священики могли б поділяти пасторальну роботу в місті і навколо міста під час тижня, а також на вихідних днях, один міг би залишитись у великому центрі, щоб служити в парафії а інший (інші) могли б служити в далеких фармарських громадах. Пасторальна група священиків могла б також поділяти обов'язки щодо хрещення, шлюбу, похоронів і інших священних відправ.

Вже було сказано, що є тільки одне в житті і це постійне: зміна. Життя в наших фармарських місцевостях по всій Канаді досить змінилось, і ми повинні це признати і працювати над тим і через ці зміни до найкращого служіння духовної потреби наших віруючих. Нам можуть радити щоб ми покинули це заради добра цілої церкви, і якщо ми зробимо, то ми можемо отримати щось більше. Ми залишаємось, щоб бути частиною повного церковного життя, постійних відправ, більшого шансу щоб навчитись і приймати до релігійного товариства, відчувати, що ми є частиною живої громади і список продовжується. Саме ці речі, які зможуть збудувати і підняти нас як

‘людей Бога, як тіло Христа’, Церква в своїм правдивім сенсі. Тільки з молитвою і відкритим, чесним обговоренням ми навчимося, що Господня Воля є для кожної нашої парафії. І з любов’ю, вірою, відвагою і відданістю ми досягнемо цю Волю для поліпшення і майбутності нашої всієї Українсько-Православної Церкви в Канаді.

Додаток 3

Шість загальноприйнятих питань, які запитують Протестанти про Православ’я: І як на них відповісти^і

1. Чи Православна Церква ставить Передання понад Св. Письмо чи нарівні з Св. Письмом?

Церква розглядає Св. Письмо як натхненне й вагоме Св. Передання — Боже Слово. Головним у цьому є відрізнити як слово “передання” вживається в Новому Заповіті, який осуджує передання-традицію людини, а закликає нас дотримуватися Апостольського чи Святого Передання.

Людська традиція-звичай

^і З книжки Приведення Америки до Православ’я, написаної П. Гилквистом, Додаток Е, “Шість протестанських питань стосовно Православного християнства 3/4 і як дати на них відповідь з Біблії”, випущеної Місійно-Євангелізаційним відділом Антіохійської Православної Архідієцезії Америки. Друкується з дозволу автора. Декотрі зноски були зроблені автором Місійного Посібника ресурсів з метою вияснення; біля них стоять ініціали АОЯ.

а. Перш за все, Ісус в можливих найсильніших висловах [чит. Марка 7:6-16], попереджував проти дотримування “людського передання” (Термін “людське передання” відноситься до витвореного людиною передання-традиції, звичаю і його здійснення, що помилково надало йому вагомості Божественного закону, і мало б бути головним для нашого спасіння—АОЯ) і “свого звичаю-традиції”. Всі християни погоджуються з тим, що Біблія каже—”Ні” людському переданню.

б. По-друге, в посланні до Колосян 2:8 Св. Павло попереджує: “Стережіться, щоб ніхто вас не звів філософією та марною оманю за переданням людським, за стихіями світу, а не за Христом”. Тут знову виділяється фраза “людське передання”—дотримування якого Православна Церква засуджує.

Святе Передання

в. На відміну від людського передання, Біблія закликає нас притримуватися передання, джерелом котрого є Бог. В Другому посланні до Солунян 2:15. Св. Павло пише: “Отже браття, стійте й тримайтеся передань, яких ви навчилися чи то словом чи нашим посланням.” У протилежність людському переданню, нашою основою, нашою фундаментальною опорою в Церкві є апостольське передання. (Святе передання і апостольське передання, це лише синоніми.—АОЯ.)

г. Далше, в Другому посланні до Солунян 3:6 читаємо: “А ми вам наказуємо, браття, Ім’ям Господа Ісуса Христа, щоб ви цуралися кожного брата, що живе по-ледачому, а не за переданням, яке прийняли ви від нас.” І тут знову маємо до діла з Апостольським переданням, з тим, котре Бог установив у Церкві. Це чому Церква є “стовпом і опорою правди” [І Тимофія 3:15].

д. Все правдиве передання приходить від одного і того ж самого джерела: Св. Духа в Церкві. Того самого. Котрий надихнув Святе Письмо, вселив думку Апостолам на їх вчення, чи то письмовим посланням чи усним словом. [II Солунян 2:15]. І даліше, на основі Церковного передання був прийнятий канон Біблії.

е. Передання надає нашим попередникам право голосу. Це було провадженням “Ради Ймення Свого по стежках справедливості” [Псалом 23:3]. Або як пише Єремія, що провадження життя за святим переданням є покликанням від Самого Бога. “На дорогах спиніться та гляньте, і спитайте про давні стежки, де то добра дорога,—то нею ідіть, і знайдете мир для своєї душі.” [Єремії 6:16].

Таким чином є два види передання: те що від Бога і те, що від людей. Православна Церква вийняtkово всеціло віддана першому—Божому!

2. Як Православна Церква дивиться на Причастя?ⁱⁱ

Деякі протестантські угруповання навчають, що Св. Причастя, чи Тайна Вечеря - це тільки символічний знак. Однак, більшість християнського світу вірить, що це набагато більше аніж символ. Православна Церква завжди вірила, що ми в таїнстві отримали Тіло і Кров Христові. Відносно Причастя загляньмо до Святого Письма.

а. Під час Тайної Вечері Ісус сказав: “Це тіло Моє” і “Оця Чаша—кров Моя” [Луки 22:19, 20]. Господь виразно і недвозначно говорить, що Його Дари для нас більше ніж лише знак чи просто пам’ять.

ⁱⁱ За докладнішим висвітленням цього питання читайте, будь ласка, “Євхаристія” в Orthodox Study Bible (Православна студійна Біблія)—Новий Заповіт.

б. В Першому посланні до Коринтян 11:29, 30 читаємо про людей, які захворіли і навіть померли через лицемірне прийняття Причастя. Люди не вмирають через щось таке, що є всього-навсього “символічне”. Хліб і вино в Таїнстві є Тіло і Кров Господа.

в. В Першому посланні до Коринтян 10, Св. Павло порівнює манну і воду в пустині з правдивим хлібом і напоєм Нового Заповіту. В першому посланні до Коринтян 10:4, він пише: “І пили всі той самий духовний напій, бо пили від духовної скелі, що йшла вслід за ними, а та скеля—був Христос!” Питання: чи була скеля Христом? Вірогідно, що за лабораторним дослідженням, скеля була гранітна. Проте слово Боже каже, що “скеля був Христос” Ми не піддаємо дарів хімічному аналізу, але слову Божому. Це Таїнство, але ніколи не чаклунство, чародійство. Христос був наявний в скелі, як Він і є наявний в Св. Дарах.

г. У Євангелії від Івана 6:53 читаємо: “І сказав їм Ісус: Поправді, поправді кажу вам: Якщо ви споживати не будете тіла Сина Людського й пити не будете крові Його, то в собі ви не будете мати життя”. Церква отримує цей епізод в такому виді як він був—нічого не додаючи, нічого не віднімаючи. В Причасті ми стаємо учасниками Тіла і Крові Христових. Так як і нове народження [Ів. 3] дає нам життя через воду і Духа Святого, то й таким чином Тіло і Кров Христові підтримують безпереривність Його життя в нас.

д. Христос наш Первосвященик входить до Небесної Святині з Його власною кров’ю [Євр. 9:11-12], це до цієї Небесної Святині, якій ми богопоклоняємось [Євр. 1:19-25]. Є лише одна Євхаристія, одна в небі, і ми приєднуємося до цього святкування.

Ми не можемо нічого ані додати, ані відняти від слова Божого. Таким чином ми ісповідуємо з Святим Письмом, що перетворений хліб і вино є Тілом і Кров’ю Христа. Це є таємничість, містерія: ми не претендуємо взнати як і чому. Як завжди,

ми приходимо до Христа у вірі подібно до дитячої, отримуємо Його Дари, і величаємо Його за те, що Він покликав нас на Його небесну вечерю.

3. Чому Православна Церква надає особливого значення ролі Марії?

Звернімся до Нового Заповіту і прослідкуймо, що каже Бог про Діву Марію. Ключем до епізоду є Лука 1:26-49.

а. Архангел Гавриїл називає Непорочну Марію “високоблагодатною”—”в Бога благодать ти знайшла” [Лк. 1:30] і найбільш “благословенною” між жонами [Лк. 1:28]. Ми не можемо ставитися до цього по інакшому.

б. В Луки 1:42, 43, Мати Івана Хрестителя Єлисавета, також називає Марію “благословенною” і “матір’ю мого Господа”. Чи можемо ми так визнавати? Століттями Церква одноголосно називала Марію Матір’ю Божою. Якби Бог не був у її утробі, то ми є мертві в наших гріхах. Звичайно, що висловом “Матір Божа” ми не маємо на увазі, що вона є матір’ю Пресвятої Тройці. Вона є людською матір’ю безсмертного Сина Божого. Марія породила Бога з утроби своєї, і тому ми повноправно можемо звати її Теотокос або Богородиця.

в. Не тільки Єлисавета величає її благословенною, але й сама Діва Марія, натхненна Духом Святим також передбачає, що “всі роди мене за блаженну вважатимуть” [Лк. 1: 48]. Це Біблійне пророцтво пояснює православна пісня “Поправді тебе благословити, о Богородице,” Прикро, що наше покоління призабуло величати її “благословенною”. Православні християни благословляють її в покорі до Бога, виконуючи Його святі слова.

г. Важливим є запевнити ідентичність Діви Марії як Матері Божої, щоб охоронити ідентичність її Сина “Сина Всевишнього” [Лк. 1:32], Бога в тілі. Якщо ми не зможемо сприйняти Діви Марії, то ми втратимо втілення Сина Божого.

д. Старозавітний пророк Єзекіїл пише, що “Брама ця буде замкнена, не буде відчинена і ніхто не ввійде в неї, бо в неї ввійшов Господь, Бог Ізраїлів, і вона буде замкнена” [Єзекіїль 44:2]. Отці ранньої Церкви послідовно бачили цю браму як картину утроби Діви Марії, закриту після Ісусового народження.

Ми не богочитаємо Марії. Богочитання збережено лише для Бога Отця, Сина і Святого Духа. Ми шануємо і поклоняємось Діви Марії, Матері Божій згідно з вченням Св. Письма.

4. Чому православні християни вшановують святих?

Писання самі по собі закликають нас вшановувати інших християн як живих, так і мертвих.

а. В Діяннях Св. Апостолів 28:10 Св. Лука пише: “Вони вшанували нас й великими почеснями”. Біблійний вислів відносно Марії “Всі роди мене за блаженну вважатимуть” [Луки 1: 48]—є прикладом того, як ми вшановуємо святих на всі часи [читайте також Євреїв 11:4-40].

б. Ми вшановуємо всіх віруючих і справжні авторитети, не лише померлих. Це чому Св. Павло повчає нас віддавати честь один одному [1 Тим. 5:17], і це чому Св. Петро каже чоловікам шанувати своїх жінок [1 Петра 3:7]. Тож повернімо назад справжню пошану як у Церкві, так і в повсякденному житті.

в. В Православному богочитанні бачимо картини (образи) чи ікони історичних віруючих навколо нас. Це частково як ми шануємо наших попередників, перших у вірі. В Євреїв 12:22-24 читаємо, що в богочитанні ми єднаємося з силою-силенною небесних сил в хвалі і богочитанні Бога. Ми приходимо єднатися з “безчисленною кількістю ангелів”, “загальним збором і Церквою першонароджених”, котрі записані на небі і “духами, котрих людина зробила досконалыми”. І як “в дусі і правді” ми приєднуємося до цих ангельських і спасенних божеств по вірі, отже, згідно навчання Св. Письма ми віддаємо їм належну пошану.

г. Декотрі сучасні християни намірені заздалегідь давати таке звання живим християнським героям, часто новим переможцям змагунів, борців, королевам краси чи політичним фігурам. Проте, протягом історії Церкви, пошана відходила до тих, які вже закінчили своє змагання [1 Кор. 9:24-27], а не до тих, котрі заледве почали чи котрі ще є на земній дорозі [Галат 5:7]. Ці святі давнини не мертві, вони повік живі в Христі!

5. Чи ікони Православ'я на грані ідолопоклонства?

В православному християнстві самих ікон ніколи не богочиталося; навпаки, їх шанується або перед ними в пошані схиляють голову.

а. Друга Заповідь Божа говорить: “Не роби собі ідола і нічого подібного до того, що на небі, вгорі, ні до того, і що на землі внизу, ані до того, що в водах і під землею”. Пересторогою тут є те, що не нам творити подібні речі, котрі є обмежені лише до неба і тому невидимі, і ми ніколи не поклоняємося, не почитаємо створених земних речей таких як золоті тельці. Чи це засуджує всі уявлення в поклонінні? Біблія говорить сама за себе, і відповідь є—Ні.

б. Лише через шість розділів пізніше, в Виході 25, Бог подає,—Свій начерк для святині, якщо можна так висловитись. Специфічно у стихах 19 і 29, Він наказує, щоб подoba херувима була поставлена на головному місці. Отже, правдива подібність не засуджується в Св. Письмі, а засуджується лише фальшива. Більше того, Бог обіцяє відкритися-зустрітися і говорити з нами через цю подобу [Вихід 25:22].

в. У Виході 26:1 Ізраїлю було сказано в неозначений час зробити “Херувими—мистецькою роботою” на занавісі скинії. Чи це уява? Абсолютно! Фактично, вони—це ікони Старого Заповіту. І вони є подобою з Божого розпорядження-наказу.

Церквою уявлені небесні тіла від початку принесли на землю: Сам Христос, Хрест і Божі святі. Поклоніння залишено окремо лише для Пресвятої Тройці. Ікони, зображуючі Христа, основний предмет православної іконографії,—допомагають відображати Христа в більш теперішньому часі. Христу віддається поклоніння, а не дереву чи фарбі. Так само ми вшановуємо своєю вірою відомих чоловіків і жінок, пам’ятаючи їх в Православній Церкві з допомогою зорової уяви, що зветься іконами чи вікнами в небо.

6. Що вірять православні християни про Літургію?

Біблійне і історично, правдиве поклоніння постійно було літургійним. “Спонтанне” богочитання є нововведенням минулого століття чи приблизно щось так.

а. Літургійне богочитання, написані молитви і свята були звичайним явищем впродовж історії Ізраїля [див. Вихід 23:14-19; 24:1-30:38; і т.д.]

б. Поклоніння небесам є літургійним [Іс. 6:1-90; Євр. 8:1-3: Об’явлення 4].

в. Основа літургійного богочитання в Церкві є наявна в Новому Завіті. Найчастіше повторювана молитва Церкви є там—це Матвія 6:9-13. Слова, які проказуємо при Хрещенні є там—це Матвія 28:19. Слова, що промовляються під час Св. Причастя є там, при повторюванні Св. Павлом Ісусових слів—1 Кор. 11: 23-26. Дальше, в Діяннях Св. Апостолів 13:2 про 49 Р.Б. вірні були змальовані в літургійному служінні Господеві: “Як вони служили Господеві і постили, Дух Святий промовив...”. Зауважте, також, що в цьому уривку Дух Святий промовляє до нас під час літургійного поклоніння. Таким чином, похвала Богові ніколи не повинна стати мертвою формою, а має бути в живому поклонінні “в душі та в правді” [Ів. 4:23-24].

“Але настає година, і тепер вона є, коли богомільці правдиві вклоняться будуть Отцеві в душі та в правді, бо Отець Собі прагне таких богомільців. Бог є Дух, і ті, що Йому вклоняються, повинні в душі та в правді вклонятись” [Ів. 4:23-24]

Документи такі як Дідахе (70 р. Б) писання Св. Юстина Мученика (150 р. Б) і Іпполіта (ранні 200 р.) всі вказують що поклоніння ранньої Церкви без виїмків було літургійним. Через свою зневагу до Риму, деякі протестантські групи зреагували вилишенням літургійного поклоніння (хоч кожен мав взірецеве поклоніння “спонтанно” або ні!) Але Біблія і церковна історія є безсумнівні, виразні; літургійне поклоніння є нормою для людей Божих.

Бібліографія

Рекомендована Література для Шукаючих

В наступному параграфі є даний короткий список деяких книжок на тему Православна Віра. Назви, які подані нижче особливо звертають увагу на це, для тих хто є зацікавлений, або кому це нове, Православне Християнство. Всі книги є доступними в нашому Церковному магазині у Консисторії. Церковний магазин в

Консисторії також має багато інформаційних брошур і памфлетів, які також є доступними. Повний список цих ресурсів можна знайти у їхньому каталозі або на веб сторінці УПЦК <www.uocss.ca>.

Введення до Православної Церкви

от. Антоній Коньяріс

Чудовий загальний огляд вірувань і практики Православної Церкви. Написаний легкою і доступною мовою і є добрим для тих хто починає вчити про Православну Віру.

Православна Церква

Єпископ Каллістос (Тимофій) Вер

Знаний по всьому світі як одна з найкращих сучасних книг, яка пропонує загальний огляд історію Православного Християнства, віри і життя. Написана Православним богословом і професором Оксфордського Університету, цю книгу 'повинні мати' кожен хто намагається вивчити більше про Східне Православ'я.

Православна Дорога

Єпископ Каллістос (Тимофій) Вер

Чудовий довідник Православна Церква. Ця книга написана Єпископом Каллістосом розглядає духовність Східного Православ'я, обговорює такі питання, як ми можемо знати Господа, і духовна подорож людини.

Діамант: Довідник для Православних Наверників

Майкл Велтон

Книга написана канадським православним автором, представляє Православну думку на основі такого плану, а саме одна людина або зовсім нова щодо Православ'я або

зацікавлена стати Православним. В додаток щоб проекзаменувати Православне вірування і практику, автор має два розділи під назвою 'Питання, які часто запитують Римо-Католики', і 'Питання, які часто запитують Протестанти'